LETO VII. / ŠT. 29

KRANJ, DNE 17. JULIJA 1954

GLAS GORENJSKE

UREJA UREDNIŠKI ODBOR / ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK / UREDNIŠTVO IN UPRAVA: KRANJ, SAVSKI BREG 2; TELEFON 475; TEK. RAČ. PRI NB KRANJ-OKOLICA ŠTEV. 624-T-127 / IZHAJA VSAKO SOBOTO / LETNA NAROČNINA 400 DIN, POLLETNA 200 DIN, ČETRTLETNA 100 DIN, MESEČNA 35 DIN / POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 10 DIN

DAN VSTAJE

borbeni praznik slovenskega ljudstva

V dneh, ko je bil nacistični vojaški stroj v polnem zaletu, ko so gosenice nemških tankov teptale žitna polja Belorusije in Ukrajine, ko je pod nemškim škornjem ječala vsa Evropa, je počila v Sloveniji prva partizanska puška. 22. julija 1941. leta je slovenski delovni človek zgrabil za orožje, da se skupno z ostalimi jugoslovanskimi narodi upre okupatorju in hkrati obračuna z domačo in tujo gospodo, ki ga je doslej surovo izkoriščala, ob sramotni kapitulaciji stare jugoslovanske vojske pa se je izdajalsko in svetohlinsko začela vdinjati tujemu osvajalcu.

22. julija 1941. leta začenja novo obdobje borbe slovenskega ljudstva za resnično bratstvo in enakost z ostalimi jugoslovanskimi narodi ter za svoje socialne pravice. Pod borbenimi zastavami Komunistične partije s tovarišem Titom na čelu, je slovenski partizan doprinesel častni delež k osvoboditvi svoje domovine — Jugoslavije.

Ko po trinajstih letih ob 22. juliju pregledujemo pot, ki smo jo prehodili od časa prvih partizanskih borb pa do danes, vidimo, da je to pot nepretrganih bojev za človečanske, socialne in nacionalne pravice. Ta pot ni bila lahka. Mnogo žrtev je terjala in mnogo premagovanja. A vendar lahko s ponosom pogledamo na prehojeno pot in ni nam treba sklanjati oči pred imeni padlih borcev in talcev, vklesanih v skale širom po naši domovini.

22. julij nam je vzpodbuda za nadaljnje delo pri izgradnji naše socialistične domovine.

Težko izglasovan predlog

Razgibano zasedanje zbora proizvajalcev OLO Kranj - S 15 proti 13 glasovom in 6 vzdržanih izglasovan predlog o dopolnilnem prispevku za socialno zavarovanje

Že delj časa znana problematika Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Kranju je bila tokrat, kot že večkrat doslej, glavni predmet razprave na seji Zbora proizvajalcev. Morda doslej nobena seja ni potekala tako razburljivo in morda na nobeni seji doslej člani zbora niso tako čakali na besedo kot tokrat.

Okrajni zavod za socialno zavarovanje ima v letošnjem letu 60 milijonov primanjkljaja in se kot ustanova s samostojnim finansiranjem zaradi tega nahaja v nezavidnem položaju.

Predlog Sveta za gospodarstvo OLO Kranj, da se zaradi tega uvede splošni dopolnilni prispevek za socialno zavarovanje v višini 3,94% (največ lahko znaša 5%), je naletel na oster odpor. Del diskutantov je bil namreč mnenja, da bi na ta način podjetja v kranjskem okraju postala neenakopravna do ostalih podjetij v republiki. Dopolnilni prispevek bi namreč terjal tudi povečanje proizvodnih stroškov in s tem tudi povišanje prodajnih cen. Možnost konkurence bi se občutno zmanjšala. To so bili osnovni vzroki, katere so v razpravi navajali govorniki proti omenjenemu predlogu.

Toda tudi utemeljitve Zavoda za socialno zavarovanje so dokaj prepričljive in objektivne. V kranjskem okraju je 45% ženske delovne sile, kar v precejšnji meri vpliva na zvišanje izdatkov zavoda. Zaradi tega ker je v kranjskem okraju v glavnem razvita le lahka industrija, je tudi povprečje plač nižje kot drugje, kar vpliva na manjše dajatve za socialno zavarovanje. Osnovni problem, ki pa najbolj obremenjuje okrajni zavod za socialno zavarovanje, pa je bolnišnica. Če bi jo imeli v okraju, zavod ne bi moral plačevati zelo dragih oskrbnin za bolnike, ki se morajo voziti na vse preglede in zdravljenja v Ljubljano.

Problem je težak. Vendar ga je potrebno kompleksno reševati in ne poslabšati z morebitnim neizglasovanjem njegov že tako težaven položaj. Prikazati pa je potrebno specifično problematiko omenjenega Zavoda tudi republiškim organom. Tega se je zavedala večina članov zbora proizvajalcev, ki so na koncu razprave le uvideli, da je treba zavodu pomagati iz zagate. S 15 glasovi za predlog in 13 proti, medtem ko se jih je 6 vzdržalo, je bil omenjeni predlog izglasovan. Zavod, ravno tako pa podjetja, pa bodo morali posvetiti še mnogo več pozornosti zdravstvenim in sanitarnim napravam v podjetjih, potrebno pa bo tudi več vsestranske kontrole nad bolniki.

Predlog o uvedbi posebnega dopolnilnega doprinosa, katerega naj bi plačevala le podjetja in gospodarske organizacije, ki imajo slabo urejene sanitarne naprave v svojih obratih, in katerih število bolniških oskrbnin je nad okrajnim povprečjem, je bil zavrnjen s 6 glasovi za, 25 proti in 3 vzdržanimi glasovi. Sprejeli pa so sklep, da se lanskoletni primanjkljaj Zavoda v višini približno 7 milijonov dinarjev poravna iz republiškega sklada za izravnavo, v katerega je okrajni zavod odvajal svoja sredstva.

Na koncu razprave pa so še potrdili nekaterim podjetjem zaključne račune za leto 1953. Ravno tako pa so potrdili odločbo LOMO Škofja Loka glede nadurnega dela v Kmetijski zadrugi iz Škofje Loke.

Ob DNEVU VSTAJE

čestita vsem naročnikom in bralcem
Uredništvo in uprava „Glasu Gorenjske"

III. plenarni sestanek CK LMS

V gasilnem domu v Godešiču pri Škofji Loki je bil preteklo soboto III. plenarni sestanek CK LMS, ki so se ga poleg članov plenuma udeležili tudi tečajniki iz Rateč. Na plenumu so razpravljali o sodelovanju mladine v komunah, o družbenem upravljanju in o raznih organizacijskih vprašanjih. Med drugim so sklenili, da bodo v prihodnjem šolskem letu spet osnovane mladinske organizacije po šolah, medtem ko naj se v podjetjih, če je to potrebno, izvolijo mladinska vodstva, ki bodo razpravljala o problemih mladine v podjetju in po potrebi sklicevale mladinske sestanke.

Večuslužnostnih podjetij

S posvetovanja žena v Kranju

V torek 13. junija je bil v Kranju posvet žena, na katerem so udeleženke razpravljale predvsem o problemih zaposlene žene. Posvetu so prisostvovale tudi tovarišice **Pepca Kardeljeva, Angelca Ocepkova, Mira Svetinova** in predsednik LOMO Kranj **Vinko Hafner.**

Žene so v razpravi ugotavljale premajhno prizadevanje oblastnih organov in družbenih organizacij v Kranju za izboljšanje delovnih pogojev, prehrane in zdravstvene zaščite delovne žene. Za njeno razbremenitev bi bilo treba poskrbeti z ustanavljanjem važnih uslužnostnih podjetij, ki bi bila popolnoma ali vsaj delno oproščena družbenih dajatev.

V Kranju se žene resno zavzemajo za ustanovitev gospodinjskega biroja po zgledu Ljubljane, dalje zahtevajo moderno pralnico, cenene menze, kamor bi lahko hodile po hrano in jo jemale s seboj domov, šolsko kuhinjo, mlečno restavracijo, ureditev higienskih ženskih kotičkov v tovarnah, zahtevajo pa tudi boljšo učno vzgojo za šoloobvezne otroke, da se njim ne bo treba doma toliko ukvarjati s poučevanjem otrok. Za boljšo dejavnost ženskih društev so potrebni po terenih tudi ženski kotički, kjer bi žene ob večerih razpravljale o gospodinjskih, materinskih, zdravstvenih, političnih in ekonomskih vprašanjih.

O vseh teh in številnih drugih potrebah so kranjske žene že večkrat razpravljale, toda do realizacije njihovih predlogov do sedaj še ni prišlo. Vedno so imele prednost druge, tudi potrebne stvari, vendar bi se dale vsaj nekatere še odložiti v korist delovnih žena.

Eden izmed vzrokov za pomanjkljivo reševanje teh vprašanj v okviru danih možnosti je v tem, da se prikazujejo kot izključno ženski in ne kot družbeni problemi. Drugi vzrok pa je premajhno sodelovanje žena na zborih volivcev, v delavskih svetih, v organih oblasti in drugje, kjer bi morale žene z obširnimi pojasnili odločno utemeljiti svoje zahteve.

Žene so na tem posvetu predlagale tovarišu Hafnerju, naj LOMO na svojem zasedanju v kratkem obravnava vprašanje prehrane kranjskega prebivalstva, zlasti še prehrane delavstva in šolske mladine. Priporočile so mu tudi, naj bi Gospodarski svet LOMO proučil njihov predlog za zmanjšanje oziroma ukinitev družbenih dajatev tistim uslužnostnim podjetjem, ki razbremenjujejo žene (delavske menze, šolske kuhinje, pralnice, krpalnice, kemične čistilnice).

Mnogo je bilo na seji tudi govora o tem, da se žene ne zanimajo dovolj za dvig strokovnega znanja na svojih delovnih mestih. Dalje so udeleženke grajale nekatere tovarne, ki zelo nerade sprejemajo na delo žensko delovno silo. To pa predvsem zaradi tega, ker žena — mati večkrat ostaja doma zaradi bolezni v družini. To pravico do 7-dnevnega izostanka ji daje zakon. Napačno pa je seveda, da gre taka odsotnost v celoti na breme podjetja.

Številne pobude in nasveti vodilnih tovarišic bodo prav gotovo pripomogli, da bodo v Kranju odslej posvečali več skrbi razbremitvi žena, da se bodo le-te laže posvetile strokovnemu, političnemu in kulturnemu izobraževanju, ker bo le tako zagotovljena zdrava rast družin, v podjetjih in ustanovah pa možna večja produktivnost in kvaliteta dela.

Ob dnevu tankistov

16. julij je pomemben datum za naše tankiste. Na ta dan je bila namreč leta 1944 ustanovljena prva tankovska brigada narodnoosvobodilne vojske.

V tistem času se je začela glavna ofenziva za osvoboditev naše domovine. V teh bojih je doprinesla svoj delež tudi tankovska brigada, ki je sodelovala v vseh borbah od Dubrovnika, zmagoslavno pa je zaključila svojo pot na ulicah Trsta.

Po vojni je nadaljevala svetle tradicije partizanstva tako, da so sedaj oklopne enote JLA tehnično najmoderneje opremljene. Borci in oficirji popolnoma obvladajo tehniko upravljanja z modernim orožjem.

Ob 10-letnici njihove ustanovitve, jim iskreno čestitamo!

Letos se bomo zbrali v Beli krajini

Veličastno praznovanje Dneva vstaje - Osrednja prireditev bo v Črnomlju - Slavnostna seja Ljudske skupščine LRS - Bela krajina - en sam spomenik Narodnoosvobodilne borbe

Trinajst let je od takrat, ko je v Sloveniji počila prva partizanska puška, ki je naznanila upor vsega svobodoljubnega prebivalstva v naši republiki. Letos bomo praznovali ta dan v prelepi Beli krajini. Zakaj ravno v Beli krajini, nas ne sme prav nič začuditi, ker je dobro znano, da je bila Bela krajina središče osvobojenega ozemlja v Sloveniji, kamor od kapitulacije Italije pa vse do osvoboditve, razen dveh vdorov, ki so trajali le nekaj dni, ni stopila noga sovražnika. V Belo krajino so se stekali v času narodnoosvobodilnega boja kurirji iz vseh predelov naše, takrat krvaveče domovine, z obvestili in poročili o uspešnih borbah in uničevanju okupatorja ter njegovih domačih izdajalcev. V Beli krajini je bil ves Vrhovni štab NOV in PO Slovenije, v njej so delali vrhovni organi naše ljudske oblasti.

Letošnja proslava Dneva vstaje pa bo obenem povezana še s prav tako pomembnim dnem slovenske zgodovine — 10-letnico prvega zasedanja Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta, prvega slovenskega parlamenta.

Bela krajina se mrzlično pripravlja na sprejem vseh partizanov in aktivistov, ki jo bodo prišli ta dan obiskat in obujat spomine na tiste težke dni, ko so izmučeni in lačni vedno lahko dobili v vsaki hiši širom po Beli krajini prostorček na zapečku, ali pa skledo toplih koruznih žgancev — partizanske poslastice. Dela je dosti, saj je Bela krajina en sam spomenik narodnoosvobodilne borbe. Na njej so sledovi težkih in krvavih borb, v njej so rasli in se razvijali prvi narodnoosvobodilni odbori, predhodniki današnje ljudske oblasti.

Ni je vasi, ni je hiše v Beli krajini, kjer se ne bi pripravljali na slavje, ni občinskega odbora, ki ne bi razmišljal o tem, kako bi uredil in okrasil vas, skratka ni ga človeka, ki ne bi težko čakal 21. in 22. julija, ko bo osrednja prireditev z množičnim zborom v Črnomlju. Ob tej priložnosti bo tudi slavnostna seja Ljudske skupščine LRS v isti dvorani, kot je bilo prvo zasedanje Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta leta 1944.

Z množičnim odhodom in udeležbo na proslavi v Beli krajini bomo tudi Gorenjci počastili spomin na našo borbo in pripomogli k uspešni proslavi Dneva vstaje v Sloveniji. Pokazali in dokazali bomo vsem, da smo enotni v spomnih na svetlo zgodovino narodnoosvobodilne borbe in v skupnih naporih za izgradnjo boljše in srečnejše prihodnosti.

Mladinci iz Trsta in Gorice so obiskali Kranj

V Retečah pri Škofji Loki so v nedeljo zaključili 10-dnevni seminar za predsednike in sekretarje okrajnih komitejev LMS. Seminarju so prisostvovali tudi nekateri člani ZK LMS in mladinski aktivisti iz Trsta in Gorice. Pretekli teden so bili ti mladinci gost mladinske organizacije v Kranju. V Kranju so drage goste prisrčno sprejeli. Na sprejemu so bili člani predsedstva OK in MK LMS, predsednik LOMO Kranj tovariš Vinko Hafner in drugi. Z gosti je bil tudi predsednik CK LMS tovariš Tine Remškar. Mladinci so si ogledali tovarno »Iskro«, Prešernov spomenik in gaj pesnikov, nato pa so se zadržali nekaj časa na Kokrici, kjer jim je govoril predsednik LOMO Kranj tovariš Hafner o razvoju komun.

Preteklo soboto so se mladinski aktivisti iz Trsta in Gorice udeležili skupinskega izleta na Lubnik, v nedeljo pa so odpotovali na svoje domove.

Odlikovanja ob Dnevu vstaje

Od dnevu vstaje bo v Kranjskem okraju podeljenih 426 odlikovanj bivšim borcem in aktivistom NOV. Od 426 odlikovancev, jih bo 6 odlikovanih z Ordenom bratstva in edinstva II. stopnje, nekaj s Partizansko zvezdo III. stopnje, ostali pa z Ordenom in Medaljo za hrabrost, ter Ordenom in Medaljo za zasluge za narod.

Iz vsebine

Zunanjepolitični feljton

Razprave o ureditvi trgovske in gostinske mreže v radovljiškem okraju

ZBRALI SO SE HEROJI S TURJAKA

O občinskih praznikih v Naklem, Šenčurju, Radovljici, na Bledu in Tržiču

PRIPRAVE NA PRAZNIK LJUDSKE VSTAJE V KRANJU IN NA JESENICAH

ZAKLJUČEK GLEDALIŠKE SEZONE V KAMNIKU

Druga nagradna križanka „Dan vstaje"

Čestitke delovnih kolektivov ob Dnevu vstaje

TEDEN DNI PO SVETU

CESAR HAILE SELASIE BO V KRATKEM PRISPEL

O zaključku obiska v ZDA je etiopski cesar Haile Selassie izjavil, da bo po nekaj dnevnem počitku v Franciji obiskal, na povabilo maršala Tita, Jugoslavijo.

V Jugoslaviji se bo mudil štiri do šest dni. Na poti domov pa bo obiskal še Grčijo.

GUATEMALSKI PRIBEŽNIKI

Čilsko zunanje ministrstvo je sporočilo, da je v čilskem poslaništvu v Guatemali 74 ljudi med njimi tudi 8 članov guatemalske KP. Čilsko veleposlaništvo si prizadeva, da bi preskrbelo pribežnikom propustnice za odhod iz dežele.

VOJAŠKE OBJEKTE BODO GRADILI

Ameriški senat je sprejel osnutek zakona o podelitvi 837 milijonov dolarjev za izgradnjo 300 vojaških, pomorskih in letalskih objektov v ZDA in prekomorskih deželah.

KATASTROFALNE POPLAVE V AVSTRIJI

Poplave, ki so prizadele Avstrijo in Bavarsko, so imele katastrofalne posledice. Področje od Regensburga do Dunaja je poplavljeno, okoli 50.000 oseb pa je ostalo brez strehe. Pod vodo je na stotine vasi. Po podatkih je bilo doslej 37 smrtnih žrtev.

POGAJANJA O SUEZU

Anglo-egiptovski razgovori o umiku britanskih oboroženih sil z območja Sueškega prekopa so bili nenadoma »neuradno« obnovljeni. Pred tremi dnevi sta se namreč sestala egiptovski prvak Naser in britanski veleposlanik Stevenson.

TUJI TISK O TRŽAŠKEM VPRAŠANJU

Izvlečki iz poročil in komentarjev agencij Associated Press, Reuter in italijanskega tiska pravijo, da se bo tržaško vprašanje v kratkem rešilo.

VOLITVE PREDSEDNIKA REPUBLIKE

V Zahodni Nemčiji se pripravljajo konec tedna na volitve novega predsednika republike. Edini kandidat je že dosedanji predsednik republike Theodor Heuss.

OBISK DELEGACIJE TURŠKE MORNARICE

Delegacija turške mornarice je na obisku v Jugoslaviji. V svojem 7 dnevnem obisku bodo gostje jugoslovanske mornarice. Delegacijo vodi admiral Koral.

GLAS NAŠIH BRALCEV

To vsekakor ni prav

Leto 1941 in 1942 je že za nami, vendar ne tako daleč, da bi lahko pozabili na takratno težko partizansko življenje. Pod Stolom, na Možaklji, Pokljuki in pod Golico je bilo že v teh letih mnogo partizanov iz prvih let borbe, ki so dočakali svobodo.

Ob spominu nanje in na Cankarjev bataljon, ki je bil 1942. leta pod Stolom, kjer je zažgal železniški most v Mostah pri Žirovnici, so Žirovničani praznovali tudi letos svoj občinski praznik. V Mostah so gestapovci iz maščevanja pobili 29 talcev, da bi s tem odvrnili prebivalstvo od partizanov. Toda še take žrtve poštenih Gorenjcev niso prestrašile.

Ko razmišljamo o teh težkih dneh ne moremo mimo ljudi, ki so nam takrat pamagali. Ena tistih mnogih je tudi »Valvazorjeva« partizanski mama izpod Stola.

Kako to, da se danes Valvazorjeve mame nihče ne spomni, da bi ji pomagal, ko živi v neprimernem stanovanjskem prostoru, katerega kot zaslužna partizanska mama vsekakor ne zaslužil? Saj je znano, da je vseskozi pomagala našim borcem. vsak večer, ko smo s zglasili pri njej v Valvazorjevem domu nas je postregla, vzpostavljala je zveze s prvimi jeseniškimi aktivisti. Ne enkrat je morala prepričevati gestapovce, da partizanov ni pod Stolom, oziroma, da se pri njej ne oglase. Nazadnje ji gestapovci niso več verjeli, temu so seveda pripomogli tudi domači izdajalci, in odpeljali so jo v Begunje. Stara 60- letna žena je morala v bunker in z njo tudi njeni dve hčerki. Ces čas pa so jo odpeljali v taborišče Auschwitz.

Ali so Žirovničani morda na to že pozabili? Ali pa je morda vmes kaj drugega: Naj bo kakorkoli že, dejstvo je, da nam je Valvazorjeva mama pomagala. Po osvoboditvi je Valvazorjeva mama prišla iz Auschwitza zelo rahlega zdravja in danes, ko teče že deveto leto po osvoboditvi, stanuje v kleti in to v prostoru, ki so ga razne komisije že pregledale in ugotovile, da je za stanovanje neprimeren in zdravju škodljiv.

Tudi gospodar, pri katerem stanuje, to dobro ve.

Drugo boljše stanovanje, so mami menda že večkrat obljubili, vendar obljub do sedaj še niso izpolnili. Čas bi že bil, da se to čimprej uredi in Valvazorjevi mami pomaga. To je dolžnost tako žirovniške organizacije Zveze borcev kot občinskega ljudskega odbora in vseh starih borcev, da se tako vsaj nekoliko oddolžimo naši partizanski mami za nesebično pomoč v času narodnoosvobodilne borbe.

Nič več odlašanja!

Slovenko

Več okusa za pristnost naših narodnih noš

Vse naše javne prireditve zelo poživljajo in naj bi še v bodoče poživljale narodne noše. Prava in pristna narodna noša, zapuščina naših dedov in babic, postaja res že prava redkost.

V naših narodnih nošah pa se je v zadnjih letih nabralo toliko nepristnega, da je naša dolžnost, da to, kar večkrat prehaja že v smešenje — odločno preprečimo. To nalogo, ki je pravzaprav naloga Zavoda za spomeniško varstvo v republiškem in v okrajnem merilu, naj bi po mojem mnenju opravljala tudi društva »Svoboda«, ki so se danes uveljavila že skoro v vseh vaseh.

Pri zadnji veliki prireditvi v Završnici je bilo navzočih mnogo narodnih noš. Zelo neprijeten pa je bil pogled na skupino, v kateri so bile tudi ženske preoblečene v moške. Njihova noša je spominjala prej na tirolsko in koroško, kot pa na gorenjsko. Pri narodnih nošah zgornje savske doline se res že pozna vpliv ziljske doline, vendar pa ta vpliv v bodoče ne bo smel prevladovati.

Z dobro voljo, primernimi nasveti in stroški, upam, da bomo uredili tudi te pomanjkljivosti. Le tako nas bo pogled na naše narodne noše res razveseljeval, ne pa žalil našega estetskega čuta. K temu pa naj bi pripomogle naše »Svobode«, ki bodo tako opravile lepo in hvaležno nalogo.

Je to mati?

Često beremo, da ta ali ona mati zavrže svojega gtroka, ga noče priznati za svojega, ali na kakršenkoli drug način noče izpolniti svoje osnovne dolžnosti, da bi omogočila lastnemu otroku redno življenje.

Angela P., uslužbenka na jeseniški železniški postaji, je že leta 1946. rodila hčerko Natašo in jo takoj oddala v oskrbo tujim ljudem. Za njeno vzgojo se ni zanimala. Še več! Na vsak način je hotela zakriti materinstvo in je zato otroka odnašala iz kraja v kraj, da bi zakrila pred javnostjo, da ima otroka. Trenutno je otrok v osrkbi pri dobrih ljudeh nekje na Štajerskem. Skrbniki so revni in so se zato pred kratkim obrnili na Angelo P., naj bi uredila vse potrebno, da bi njen otrok dobival otroški dodatek, ki mu po uredbi pripada. Vendar A. P. o tem hi hotela ničesar slišati in je osorno odslovila skrbnika. Tudi na posvojitev otroka ni pristala, temveč neprizadeto gleda otroka, ki živi bedneje, kot bi mu bilo treba.

Angela P. je šla celo tako daleč, da je iz službenega lista izbrisala podatke o hčerki. Zakaj je to storila, si ne ve pojasniti nihče, vsi njeni sodelavci pa obsojajo tako početje. Angela P. pa nima prav nič drugačnega odnosa do ostalih mater in otrok. Sostanovalko, ki se je vrnila s porodniškega dopusta s 6 tednov starim otrokom, je pustila čakati pred stanovanjem 8 ur, čeprav je bila v stanovanju. Stanovanje je morala odpreti stanovanjska komisija z dovoljenjem varnostnih organov.

Ljudje, ki to početje gledajo, se upravičeno sprašujejo, koliko časa bo še A. P. kratila osnovne življenjske pravice svojemu lastnemu otroku. Prav bi bilo, da bi se odgovorni organi pozanimali za to stvar in napravili enkrat konec takemu početju.

K. J.

5 minut po telefonu

Razgovor s predsednikom občine v Preddvoru tov. Ignacem Šenkom

Tokrat smo takoj dobili prijaznega predsednika občine v Preddvoru, ki nam je v zelo izčrpnem razgovoru povedal veliko zanimivih stvari. Vse kar so občani preddvorske občine napravili v lanskem letu in kar nameravajo storiti v letošnjem pa je treba samo pohvaliti.

Lansko leto smo dokončali elektrifikacijo Kokre, je začel tovariš predsednik, tako da je sedaj skoraj vsa dolina že elektrificirana. Zgradili smo pa tudi tri mostove in to na Bregu pri Preddvoru, dva pa v Kokri. Preuredili smo šolski poslopji v Preddvoru in Kokri, opustili pa smo izgradnjo nove velike šole v Preddvoru, čeprav so bili načrti zanjo že izdelani, ker bi ta zgradba stala približno 70 milijonov dinarjev. V Beli pri Preddvoru smo napeljali vodovod. Pri tem gre vsa zahvala Belanom, ker so ravno oni v veliki meri s požrtvovalnim prostovoljnim delom pripomogli pri graditvi vodovoda. V občinski zgradbi sta našla prostor ambulanta in stanovanje za krajevnega zdravnika, za silo pa smo popravili tudi vaške in poljske poti. Pri popravilu vaških in poljskih poti, pri zgraditvi mostov in elektrifikaciji Kokre, so občani prispevali v gradbenem materialu in s prostovoljnim delom 2,939.000 dinarjev. Iz okrajnih sredstev pa smo dobili za elektrifikacijo Kokre 2 milijona 435.197 dinarjev, za mostove 1 milijon 720.000 dinarjev, za šole 722.474 dinarjev, za vodovod na Beli 5 milijonov 498.457 dinarjev, za ambulanto 1,091.611 dnarjev, skupaj torej 11,467.939 dinarjev.

Moram poudariti, je nadaljeval tovariš predsednik, da nas je OLO Kranj v naših prizadevanjih dobro podpri tako, da smo z lanskoletnimi uspehi kar zadovoljni. Toda nikar ne mislite, da je šlo vse gladko Gradbeni računi so bili zaradi stalnega dviganja cen gradbenemu materialu preseženi, tako da imamo sedaj še nekaj neporavnanih računov iz lanskega leta. Zaradi tega jih bomo morali plačati v letošnjem letu, kar bo zmanjšalo letošnji predvideni načrt gradenj.

Letos bomo dokončali vodovod na Beli, začeli pa smo z elektrifikacijo Preddvora in okoliških vasi. Do sedaj smo že nabrali 100.000 dinarjev in tudi nekaj gradbenega materiala že imamo. Elektrifikacijo bomo izvršili s prostovoljnim delom.

Občinski odbor Zveze borcev pa pripravlja načrt za spomenik padlim borcem.

Tudi naše gasilsko društvo je prejšnjo nedeljo izročilo svojemu namenu gasilski avtomobil.

Preddvor in njegova okolica sta že dolgo znana kot lep letoviški kraj, vendar v turističnem pogledu ne napredujemo tako kot bi morali in kot bi bilo potrebno, ker je večina večjih zgradb zasedena z raznimi socialnimi in kulturnimi ustanovami, ki so tudi neobhodno potrebne.

Velik problem, ki nas tare pa je stanovanjsko vprašanje. Vendar smo prepričani, da bomo s skupnimi močmi in s pomočjo vseh organov ljudske oblasti le našli vsaj zasilen izhod iz tega, res perečega problema v naši občini, je zaključil tovariš predsednik.

V radovljiškem okraju razpravljajo

Jesenice, 12. julija: Danes popoldne je bil tu poseben aktiv komunistov, ki delajo v trgovskih podjetjih radovljiškega okraja. Na aktivu so razpravljali o nalogah v zvezi z decentralizacijo trgovske mreže, o vprašanjih samoupravljanja v trgovinah in o ostalih problemih trgovske mreže. Aktivu so prisostvovali tudi člani OK ZKS in Okrajnega ljudskega odbora.

Referat, ki ga je imel tajnik trgovinske zbornice tovariš Milan Lempelj, je pokazal kopico problemov v trgovski mreži radovljiškega okraja. Predvsem je ugotovil, da upravni organi v trgovinah niso bili aktivni in so več ali manj vse delo prepuščali vodilnim uslužbencem. Da trgovci nimajo popolnoma razčiščenih pojmov o novem družbenem sistemu, potrjujejo tudi razprave o decentralizaciji trgovin. O tem so doslej razpravljali v glavnem le s stališča rentabilnosti, ne pa s politično družbenega vidika.

Osnovni problem, o katerem so na aktivu precej govorili, je, da uslužbenci trgovskih podjetij še nimajo razčiščenih pojmov o delavskem upravljanju in družbenem upravljanju in često ta dva pojma zamenjujejo. Komunisti, ki so v trgovinah radovljiškega okraja maloštevilno zastopani, bodo imeli zato odgovorno nalogo, da bodo pravilno pojasnjevali vprašanja družbenega upravljanja, ki ga bomo slej ko prej uvedli v trgovine.

Tudi malomeščanski pojavi se v trgovinah zelo pogosti. Tu kar dežuje raznih milostljiv, gospa in gospodov. To je prišlo do izraza celo na aktivu. Ko je vajenec iz nekega podjetja prišel poklicat nekoga k telefonu, ga je nagovoril z gospodom. Tudi pri postrežbi se vse pogosteje gleda na obraz in obleko.

Prav gotovo je trgovina v zadnjih letih odigrala pomembno gospodarsko vlogo, katere s tem člankom ne mislimo zanikati, drži pa, da se na vprašanja, o katerih so govorili na aktivu, marsikdaj pozabi.

V torek popoldne pa so imeli tudi gostinci podoben sestanek, na katerem so razpravljali o problemih v gostinstvu. Sestanek je bil na Bledu.

Etiopija včeraj in danes

Etiopija je najstarejša neodvisna država v Afriki. Obsega 1,229.000 km², po popisu iz 1948. leta pa ima le slabih 9 milijonov prebivalcev.

Prebivalstvo Etiopije je zelo raznotero. Najmočneje so zastopani pripadniki plemena Gala, ki jih je 50 odstotkov vsega prebivalstva. Nato pridejo Abesinci, ki jih domačini imenujejo Amhore in ki jih je 20 odstotkov. Amhore živijo v hribovitih predelih severnih provinc. V stoletnih bojih z ostalimi plemeni so uspeli dobiti v državi dominanten položaj. Po njih je dobila država tudi svoje prvotno ime (Abesinija). Razen teh dveh plemen, je še mnogo manjših, med njimi prevladujejo v Eritreji pripadniki plemena Tiger.

NEKAJ IZ ZGODOVINE

Poreklo etiopske cesarske družine sega do kraljice Sabe in kralja Menelika I., ki je bil sin starohebrejskega vladarja Salomona. Po vdoru Arabcev v Severno Afriko je Etiopija zaprla svoje meje in ostala tako odrezana od zunanjega sveta več kot tisoč let. Ko se je leta 1885. Teodor III. proglasil za cesarja Etiopije, je bila centralna državna oblast še zelo šibka. Država je bila razbita na več kneževin, ki so se stalno med seboj vojskovale. Šele Menelik II., ki je zasedel prestol 1889. leta, je zadušil notranje nemire in združil državo. Leta 1896. je Menelik pri Adui strahovito porazil Italijane, ki so že takrat poskušali se dokopati do bogastev, ki jih hrani v svojih nedrih ta hribovita dežela v vzhodni Afriki.

Temu je sledilo mirno obdobje vse do 1935. leta, ko je začela druga italijanska invazija. 5. maja 1936. leta je po dolgem in hrabrem odporu, ki so ga nudili goloroki abesinski vojaki moderno opremljenim fašističnim armadam, padla Addis Abeba. Abesinija je postala skupno z Eritrejo italijanska kolonija.

Haile Selassie

Kmalu po začetku II. svetovne vojne, novembra 1941. leta, je bila Etiopija osvobojena. Oktobra 1950. leta je Generalna skupščina OZN sklenila, da se Etiopija in Eritreja združita (personalna unija), ker je bila to želja večine prebivalstva obeh držav. Do združenja je prišlo 1952. leta.

BOJ ZA MODERNO DRŽAVO

Do druge italijanske agresije 1935. leta je malokdo vedel za to eksotično deželo. Širša javnost se je začela zanimati za Abesinijo šele takrat, ko je Haile Selassie v Društvu narodov obtoževal italijanske agresorje. Vendar ta neučinkovita mednarodna organizacija ni povzela nobenih konkretnih korakov, da bi zavrnila fašistični vdor v Abesinijo. Čeprav bi torej imeli vodilni etiopijski politiki dovolj razlogov, da so nezaupljivi do raznih mednarodnih organizacij, se to ni zgodilo: Etiopija je aktiven član OZN in aktiven pobornik kolektivne varnosti, da se preprečijo agresije, kakršno je doživela v preteklosti.

Na čelu personalne unije Etiopije je Haile Selassie, ki kontrolira ministrski svet, senat in ljudsko skupščino. Po ustavi postavlja ministre cesar. Prav tako določa cesar tudi člane senata, člani senata pa volijo predstavnike v ljudsko skupščino.

To seveda še zdaleka ni pravi predstavniški sistem. Vendar je treba upoštevati, da je bila Abesinija do pred kratkim zelo zaostala dežela. Več kot tisoč let je živela popolnoma oddvojena od zunanjega sveta. Zato se je v Abesiniji ohranilo suženjstvo vse do 20. stoletja. Šele pred nekako 30 leti je odpravil suženjstvo Haile Selassie, ki je bil takrat regent in je vladal v imenu cesarice Zaudite. Seveda je pri tem naletel na močan odpor domačih knezov (rasov).

Haile Selassie se je, odkar je prišel na prestol, zelo trudil, da dvigne Abesinijo iz stoletne zaostalosti. V relativno kratkem času je dosegel že zavidne uspehe.

Tako nerazviti državi kot je Etiopija so seveda potrebni razni tuji strokovnjaki. Haile Selassie sprejema njihovo pomoč, vendar pazi, da pri tem ne krši neodvisnosti države. Zato najraje nastavlja strokovnjake iz manjših držav, da bi na ta način preprečil enostranski političen vpliv. Tako n. pr. vežbajo cesarjevo gardo Švedi in Belgijci, guverner Narodne banke je Amerikanec, železnico iz Addis Abebe v Džibuti upravlja neka francoska družba, rektor univerze v Addis Abebi je Kanadčan, strokovnjak za sodstvo pa je Švicar.

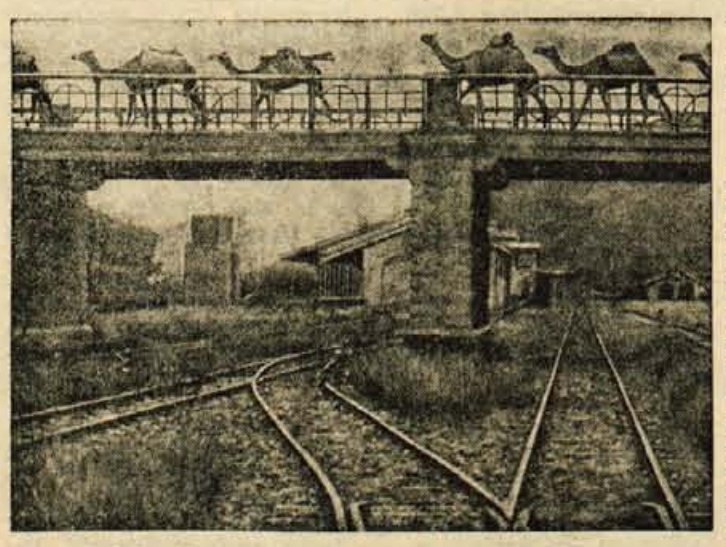

Železniška proga iz Džibutija v Addis Abebo

AFRIŠKA ŽITNICA

Etiopija je pretežno poljedelska in živinorejska država. Največ pridelajo kave. To je tudi glavni izvozni artikel. Razen tega so v Etiopiji idealni pogoji za pridelovanje bombaža in nekaterih žitaric, posebno koruze in pšenice. Že danes govore o Etiopiji kot bodoči »afriški žitnici«.

Industrija se šele razvija. Vzporedno z razvojem industrije in z modernizacijo poljedelstva, pa se razvijajo tudi prosvetne ustanove. Tudi pri tem se morajo vodilni državniki na čelu s Haile Selassijem boriti z velikimi težavami. Njihovi napori pa so pokazali že prve pozitivne rezultate. Danes je odprtih že 390 osnovnih šol in 3 gimnazije. Pred kratkim pa so v Addis Abebi odprli tudi lastno univerzo.

Zahvala za pomoč

Neurje, ki je dne 4. junija t. l. divjalo v nekaterih predelih krškega okraja, je mnogim prebivalcem uničilo ali poškodovalo domove, živila, oblačila in drugo.

Dne 1. julija tega leta pa nas je iznenadil brzojav Mestnega odbora RK Kranj — čez nekaj ur nato pa že avto RK Kranj, ki je pripeljal za ponesrečence obleko, obutev itd. Okrajni odbor Rdečega križa bo razdeljeval to pomoč v sodelovanju z osnovnimi organizacijami Rdečega križa pomoči potrebnim.

Tukajšnji odbor Rdečega križa se v imenu vseh prejemnikov Vaše pošiljke najtopleje zahvaljuje. Posebna zahvala gre Mestnemu in okrajnemu odboru RK Kranj, Obrtni zbornici in Krojaško-šiviljskemu podjetju Kranj.

Najiskreneje se zahvaljujemo vsem darovalcem vašega okraja za tovariško pomoč, ki nam je zelo dobrodošla.

Okrajni odbor RK, Krško

Zbrali so se heroji s Turjaka

V Selcih in v Zalem logu so proslavili občinske praznike

Selška in zaliloška občina sta v nedeljo lepo proslavili svoja občinska praznika. Skoraj vsa Selška dolina je bila na nogah. Povsod je bilo praznično razpoloženje. V Selcih so praznovali občinski praznik ob spomeniku talcev v Dolenji vasi, kjer je okupator 1943. leta ustrelil 19 talcev.

Ko smo v nedeljo zjutraj zapuščali Loko in drveli z našim avtom proti Potoku, mimo številnih mlajev in transparentov, smo pri Selcih srečali sprevod občanov, ki so z venci in domačo godbo na čelu korakali na kraj proslave. Ob 9. uri je bila ob spomeniku partizanska svečanost, ki so ji prisostvovali domala vsi občani.

Drveli smo naprej. Tudi v občini Zali log, slabi dve uri hoda od Selc, so praznovali ta dan svoj občinski praznik. Občani Zalega loga so si izbrali za svoj praznik 12. julij, dan ko je bila pred 11. leti ustanovljena v Potoku pod Blegašem VII. SNOUB »Franceta Prešerna«.

Vso pot smo srečevali in prehitevali ljudi, ki so hiteli na slavje v Selca ali Potok. Ko smo se ustavili v dolini pod Potokom, smo imeli pred seboj še dobro uro hoda navkreber. Okoliški griči in doline so nas spominjale na partizanske pohode in hajke. Kolikokrat smo jih prehodili! V Potoku sem se še dobro spomnil hiše, kjer sem kot partizan prenočeval. V tej hiši je bil takrat štab Gorenjskega vojnega področja.

V Potoku so bili zbrani že številni borci Prešernove brigade in ostali borci, ki so se zadrževali v teh krajih. Na proslavi pa je sodelovala tudi godba JLA iz Ljubljane in Prešernov pevski zbor iz Kranja. Proslava se je začela ob pol enjastih. Otvoril jo je član občinskega odbora ZB, ki je pozdravil vse udeležence. Nato je pozdravil zbrane borce tovariš Franc Koželj-Vanjo, predsednik Okrajnega odbora ZB. O zgodovini Prešernove brigade pa je govoril nekdanji komandant brigade, podpolkovnik Ferdo Tolar.

Prešernova brigada

Ustanovitev Prešernove brigade je bila za Gorenjsko zelo pomemba, saj je Gorenjska dobila z njo svojo regularno vojsko. Brigada je bila ustanovljena 12. julija 1943. leta in je že naslednji dan doživela svoj ognjeni krst. Nato je odšla na Dolenjsko, kjer je skupaj s Tomšičevo in Gradnikovo brigado razorožila ob kapitulaciji Italije 1200 Italijanov, ki so hoteli prodreti iz Rakitne v Ljubljano. Največji uspeh, ki ga je dosegla Prešernova brigada na Dolenjskem, pa je bila likvidacija močne belogardistične postojanke na Turjaku. Po teh uspehih je brigada dobila naziv VII. SNO udarne brigade. Prekaljena v borbah, dobro oborožena in sestavljena iz samih prostovoljcev, se je nato vrnila na Gorenjsko, kjer je vse do zloma hitlerjeve vojske zadajala sovražniku hude udarce.

26. julij v Naklem

Letos bodo že drugič praznovali občinski praznik

Prebivalci občine Naklo bodo letos drugič praznovali svoj občinski praznik — 26. julij. Ta dan jih spominja na junaške in težke dneve, na dogodke, ki so se odigrali v njihovi občini v času NOB in ljudsko revolucijo. 26. julija 1941. leta je odšlo na poziv Komunistične partije preko 20 borcev in bork v prve partizanske enote na Gorenjskem. Skoro vsi so padli v boju z nemškim okupatorjem in domačimi izdajalci. Ta dan spominja prebivalstvo občine na znana julijska fašistična nasilja, ko so Nemci po uspeli partizanski akciji na Bistriškem klancu pri Podbrezjah v letu 1942 postrelili 59 talcev in v besu požigali slovenske domačije. Spominja jih dalje na streljanje talcev v Gobovcah pri Podbrezjah, na herojsko tragedijo v jami na Okroglem, na junaške boje drugega bataljona Kokrškega odreda v jeseni leta 1942 v Udenborštu in vrsto drugih dogodkov iz časov okupacije. Nad 120 občanov je dalo svoja življenja za lepšo bodočnost slovenskega naroda.

Na letošnje praznovanje občinskega praznika se v Naklem že pripravljajo. Prvi dan bo ob večernih urah na Bistriškem klancu žalna spominska svečanost na kraju streljanja talcev. 25. julija pa bo v vasi Strahinj pri Naklem odkritje spominske plošče prvoborcu Rudiju Mede-Grogi, komandantu legendarnega pohorskega bataljona in njegovi ženi, narodnemu heroju Pavli Mede-Katarini. Obadva sta padla v borbi pohorskega bataljona 8. januarja 1943 na Pohorju. Svečanosti bo sledilo občinsko strelsko tekmovanje.

Popoldne pa bo v Podbrezjah zaključna prireditev s kulturno-prosvetnim sporedom in ljudskim rajanjem. Nastopali bodo pevski zbori občine, recitatorji in folklorne skupine.

Vse vasi v občini bodo v teh dneh okrašene, da bo dobilo praznovanje tudi zunanji poudarek. V prostorih zadružnega doma v Naklem bo pripravljena tudi manjša razstava dokumentov iz NOB s področja občine Naklo.

Naslednje leto ob občinskem prazniku pa bo prebivalstvo postavilo veličasten spomenik žrtvam NOV iz nakelške občine in borcem Kokrškega odreda.

Ob občinskem prazniku čestitamo prebivalstvu in vabimo okoličane, svojce padlih in tovariše borce, ki so se med vojno zadrževali v teh krajih, da na praznik obiščejo prijazne vasice v občini Naklo.

Dan vstaje v Zapogah

22. julija 1954 bodo z Zapogah odkrili spomenik padlim borcem v narodnoosvobodilni vojni. S tem skromnim posvetilom se hočejo člani Zveze borcev in vsi ostali prebivalci vasi Hraše in Zapoge oddolžiti vsem tistim rojakom, ki so žrtvovali svoja življenja za lepšo bodočnost naših narodov. Stroški za spomenik znašajo 130.000 din. ObLO Smlednik je v ta namen že prispeval 20.000 din, nekaj pa bodo gotovo darovala tudi podjetja, v katerih so bili padli zaposleni.

Dan vstaje bodo v Zapogah počastili s sledečim sporedom:

Ob 9. uri bo sprejem partizanskih patrulj, nato slovesen sprevod do spomenika padlih borcev, kjer bo spregovoril uvodne besede predsednik vaškega odbora ZB. Sledil bo žalni govor, nakar bo vodiška godba zaigrala žalostinke. Slovesnost bodo zaključili s polaganjem vencev.

Vaški odbor Zveze borcev Zapoge vabi prebivalstvo in vse borce, ki so se pred leti borili v njihovem okolišu, da počastijo spomin padlih s svojo udeležbo na proslavi.

1. avgust - praznik ljudske vstaje v Kranju

V Kranju je zadnje čase zelo živahno. Prebivalci se z vso vnemo pripravljajo na Praznik ljudske vstaje mesta Kranja, ki ga bodo letos že drugič proslavili.

Praznovanje se bo začelo že 21. avgusta, to je na predvečer Dneva vstaje slovenskega ljudstva. Ob 17. uri je na sporedu koncert godbe DPD »Svoboda« na Titovem trgu, eno uro kasneje sprejem partizanskih patrulj, ob 20. uri pa kres in ljudska proslava na Korotanovem igrišču.

V naslednjih dneh se bodo zvrstile najrazličnejše prireditve kulturnih, fizkulturnih in drugih društev. Že zdaj skrbno urejajo vse prostore na katerih se bo zbralo ljudstvo ob napovedanih slovesnostih. Pungrat bodo preuredili v gledališče, svečano bodo okrasili Savski log in postavili slavoloke na cesti od Gašteja do Zlatega polja.

V pester spored slovesnosti so vključene tudi otvoritve nekaterih komunalnih objektov, ki so za kranjsko občino velikega pomena. Tako bodo 31. julija odprli mostove do Savskega loga (bivši Majdičev otok), ki bo 1. avgusta slavnostno predan v last delovnemu ljudstvu Na dan 1. avgusta pa bo otvoritev strelskega vodovoda na Kalvariji. Ta dogodek bo posebno razveselil prebivalstvo kranjske obobčine na desnem bregu Save.

Istega dne se bodo spomnili tudi padlih borcev za svobodo. Odkrili bodo spominske plošče v Struževem, Orehku in na Primskovem. Člani ljudskega odbora mestne občine pa se bodo zbrali na slavnostni seji, ki ji bo sledil sprejem zaslužnih borcev in razdelitev odlikovanj.

Za Praznik ljudske vstaje bo izdal Mestni odbor Socialistične zveze v Kranju 1. številko Zbornika »Kranj v boju in svobodi«, ki bo postopoma zbral vse gradivo o udeležbi Kranja v narodnoosvobodilni vojni.

Koncerti v počastitev 85-letnice železarne

Jeseniška godba na pihala, ki praznuje letos 75-letnico svojega obstoja, prireja v mesecu juliju vsak teden promenadni koncert v počastitev 1. jeseniškega občinskega praznika in 85-letnice železarne. Prvi koncert je priredila na letnem gledališču v Ukovi, drugega pa v mestnem parku. S temi koncerti daje jeseniška godba na pihala mestu že zdaj praznično razpoloženje. Zadnje čase je zanimanje Jeseničanov za podobne koncerte precej naraslo, medtem ko minula leta promenadni koncerti niso vzbujali pozornosti.

Pester spored prireditev za jeseniški praznik

Že 29. julija se bodo pričele prireditve v okviru jeseniškega praznika. Ta večer bo na novo dograjenem parku za Kazino, ki ga v teh dneh dokončuje podjetje »Primorje«, promenadni koncert godb na pihala. Naslednjega dne, t. j. 30. t. m., bo dopoldne otvoritev Tehničnega muzeja, ki je po večletni borbi končno le dobil svoje prostore v graščini na Stari Savi. Otvoritvi muzeja bo sledila otvoritev razstav v Metalurški šoli, ki jih bo kar šest: razstava proizvodnje Železarne, urbanistična razstava, razstava Dolik-a, foto-kino razstava, obrtniška razstava in razstava NOB. Ob 12. uri bo otvoritev novodograjenega gasilskega doma Železarne Jesenice na Senožetih, popoldne pa bo pričetek mednarodnih športnih tekem na igrišču Podmežakljo in slavnostna seja delavskih svetov in vseh političnih organizacij Železarne v Titovem domu. Zvečer bo na umetnem drsališču Podmežakljo slavnostna akademija, na kateri bodo nastopale godbe na pihala, orkester Glasbene šole, 100-članski jeseniški mešani pevski zbor, recitatorji in folklorna skupina ter telovadci in športniki.

Naslednjega dne bo posvet metalurgov in nadaljevanje športnih iger. Popoldne bo pred gimnazijo promenadni koncert godbe na pihala, nato slavnostna seja LOMO, centralnega delavskega sveta Železarne in množičnih organizacij mesta v Mestnem gledališču. Ob 18. uri bo prihod partizanskih patrulj in patrulj motoristov od spomenika padlih borcev in talcev, otvoritev praznika s kratkim kulturnim programom, nakar bo ob 20.30 uri na letnem gledališču v Ukovi gledališka predstava Čufarjevega »Poloma«.

1. avgusta bodo zbudile Jeseničane in goste tri godbe na pihala z budnicami. Ta dan bo pričel z otvoritvijo spominske oznake na Obranci, nakar bo finale športnih iger na športnem igrišču Podmežakljo. Športnim igram bo sledil zbor delegacij za polaganje vencev na grobove padlih borcev in talcev in odhod k grobovom. Po prihodu patrulj z Mežaklje in predaji raporta predsednika LOMO Jesenice tov. Maksu Dolinarju bo veliko politično zborovanje na športnem igrišču Podmežakljo. Zatem je na sporedu podelitev odlikovanj, razdelitev nagrad športnim zmagovalcem, razvitje sindikalnega prapora Železarne Jesenice in obdaritev otrok. Poleg govornikov bodo sodelovale na tem zborovanju tudi godbe na pihala in 100-članski moški pevski zbor.

Domžalski kino bodo preuredili

V domžalskem kinu zadnje čase ni predstav, ker bodo dvorano dodobra preuredili. Pred kratkim je bila izdelana galerija. S tem se je število gledalcev pri posamezni predstavi močno povečalo. Zdaj bodo zazidali stranska okna in balkon.

26. julija 1942. leta so partizani razbili na Bistriškem klancu nemški avtomobil

16. julija 1941 leta je bilo...

Letos praznuje prebivalstvo šenčurske občine že drugič svoj občinski praznik. Praznovali ga bodo v soboto, 17. in v nedeljo 18. julija. V soboto bosta na Visokem in v Voklem svečani akademiji, v Šenčurju pa bodo na ta dan po svečani seji občinskega ljudskega odbora odkrili spominsko ploščo na hiši Janeza Pipana. V nedeljo bodo občani položili vence na grobove padlih partizanov in na grobove talcev. Dopoldne bo nastop šolske mladine in pester športni program, popoldne ob 14. uri pa bo svečano zborovanje s kulturno-umetniškim programom.

V Šenčurju je bila partijska organizacija ustanovljena že 1934. leta. Pred vojno je štela 5 članov, leta 1941. pa že 8. Obstojala je tudi organizacija SKOJ, v katero je bilo vključenih 5 mladincev. Leto 1941 zato občanov ni našlo nepripravljenih. Že ob razpadu stare Jugoslavije so začeli zbirati orožje, v maju in v juniju 1941. leta pa so že organizirali prve odbore OF.

Prišli so julijski dnevi... 16. julija 1941. leta so se zbrali komunisti in aktivisti OF na svoj prvi bojni posvet. 13 se jih je udeležilo tega posvetovanja, ki je bilo v Bankovi križnici, med njimi polovica oborožena s puškami, revolverji in bombami. Odločili so se, da bodo napadli nemško orožniško postajo v Šenčurju, kjer je bil zaprt tovariš Janez Markun, ki so ga Nemci tisti dan aretirali. Do napada sicer ni prišlo, ker so Nemci tovariša Markuna že odpeljali v kranjske zapore, vendar udeleženci posvetovanja orožja niso več udložili. Tisti večer je odšlo v ilegalo 7 oboroženih vaščanov. Zadnje dni v juliju pa je na cesti Šenčur—Brniki že počila prva partizanska puška.

V začetku decembra 1941. leta je bila na sestanku, ki je bil v hiši Janeza Pipana, ustanovljena Kokrška četa. Pri ustanavljanju te čete sta veliko pomagala tovariša **Stane Bečan** in narodni heroj **Alojz Kebe-Štefan**. V začetku so bili v četi pretežno borci iz šenčurske občine. Do aprila 1942. leta je odšlo iz občine v partizane že 30 borcev.

Priprave na občinske praznike po Gorenjskem

Z obiska na Bledu, v Radovljici in v Tržiču

Živahne priprave za proslave občinskih praznikov so bile povod, da smo obiskali nekaj občinskih ljudskih odborov z željo, da bi seznanili naše bralce, kako se v teh občinah pripravljajo, da bi kar najlepše proslavili svoje praznike.

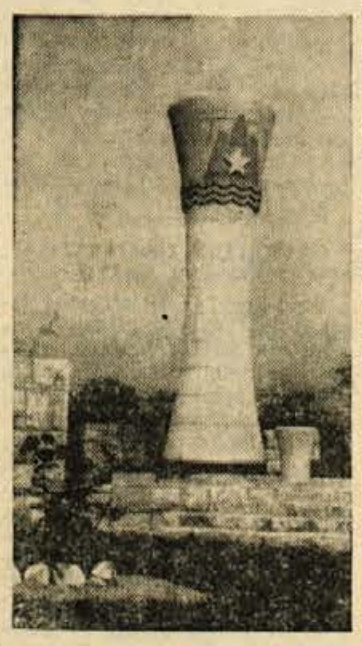

Spomenik padlim borcem na Bledu z delom grobišča

Najprej smo obiskali Blejčane. Ko smo prišli do tajnika ljudskega odbora, nam je takoj potožil, da imajo polne roke dela, kajti program priprav je precej obsežen. Vendar so prepričani, da ga bodo lahko v popolnosti izvedli.

Proslave bodo začele na sam občinski praznik, 17. julija in bodo trajale vse do 21. julija. Razen slavnostne seje LOMO Bled, ki bo 17. julija, in kateri bo sledilo javno zborovanje s slavnostnim govorom pred »Kazino«, bodo na programu še razne športne in kulturne prireditve.

Veliko poslušalcev bo brez dvoma pritegnil koncert Ljubljanske filharmonije, ki bo v Kazini. Slavje pa bo končano z veliko razsvetljavo in iluminacijo jezera ter bengaličnimi ognji, 21. julija ob jezeru in na njem.

Še eno posebnost bodo imeli Blejčani po vsej verjetnosti še v tem mesecu. Pričakujejo namreč obisk etiopskega cesarja in na sprejem visokega gosta se že zdaj navdušeno pripravljajo. Vsi imajo polne roke dela.

Poslovili smo se s Bleda in odhiteli nato proti Radovljici.

Tam jih pa tarejo še mnogo večje skrbi. Čeprav imajo praznik šele 28. julija, se boje, da ne bodo mogli pripraviti vsega tistega, kar bi želeli. Njihov praznik je ravno na sredi med priznikoma bližnjih občin — Bleda in Jesenic. Razen tega pa se povsod pripravljajo še na sprejem etiopskega cesarja Haile Selassija. Tako bo v tem času tudi precej drugih proslav, vendar bo kljub vsemu tudi praznovanje njihovega občinskega praznika slovesno. S proslavami bodo začeli že v soboto, 24. julija, zaključili pa jih bodo 28. julija. Na programu imajo razen športnih in telovadnih nastopov tudi premiero igre »Plavž« v izvedbi SKUD »A. Linhart«, kar bo gotovo privabilo številne gledalce.

Mnenja smo, da bo treba resno misliti na morebitno prestavitev dneva občinskega praznika na ustreznejši datum.

Ko smo prišli v Tržič so nam povedali, da imajo svoj občinski praznik 5. avgusta. Ta dan leta 1941 so namreč padle prve partizanske žrtve pod Storžičem. Sklenili so, da bodo največje prireditve v okviru občinskega praznika prvo soboto in nedeljo po tem dnevu, da bi ga lahko občani čim lepše proslavili.

Z letošnjimi prireditvami bodo začeli že 1. avgusta in bodo trajale vse do 8. avgusta, ko bodo na Podljubelju odkrili spomenik padlim borcem. Sedaj dokončujejo zadnja dela, pri katerih v veliki meri pomagajo sami prebivalci s prostovoljnim delom. Na tem mestu, kjer bodo odprli novo gostišče bo tudi slavnostna seja LOMO Tržič.

Praznovanje bodo začeli že 1. avgusta z avtomoto dirkami na Ljubelj. Pripravljajo tudi meddruštveno tekmovanje strelcev, ki bo trajalo 3 dni. Sodelovala pa bo tudi »Svoboda« s pestrim kulturnim programom, »Partizan« pa pripravlja telovadno akademijo.

Podrobnega programa sicer še nimajo izdelanega, vendar bo ta v kratkem znan.

Na slavnosten način pa žele proslaviti Tržičani tudi 22. julij — Dan vstaje. Zveza borcev bo [illegible] patrulje, od katerih bo ena šlo pod Storžič, druga pa iz Podljubelja v Kranj, kjer bo 22. julija sprejem partizanskih patrulj iz vsega okraja. Na predvečer vstaje pa bo v Tržiču tudi slavnostno zborovanje, kateremu bo sledilo ljudsko rajanje.

Tako se pripravljajo na Bledu, Radovljici in v Tržiču. Prav gotovo so podobne priprave tudi v ostalih občinah, ki še niso proslavile letošnjega občinskega praznika. O njih pa kaj prihodnjič.

To in ono iz Loke

Namesto dveh trgovskih podjetij z 20 poslovalnicami - 18 samostojnih trgovin

Po reorganizaciji trgovske mreže, je v Loki 18 samostojnih trgovin. Pred tem pa sta bili le dve trgovski podjetji s 30 poslovalnicami. Potrošniki že čutijo prve pozitivne rezultate te reorganizacije. Postrežba je kulturnejša, izbira blaga pa se je povečala. Ob reorganizaciji pa so se znižali tudi režijski stroški, saj je odpadlo 8 delovnih moči, vendar se to na cenah še ne pozna. Potrošniki žele, da bi se čimprej pokazali uspehi decentralizacije tudi v znižanju cen.

Uspeh reorganizacije se je pokazal tudi pri zadnji inventuri v trgovinah. Inventuro so trgovine opravile v prostem času, med tem ko so bile poprej trgovine v času inventure vedno zaprte.

Da bodo poslovodje in knjigovodje po posameznih trgovinah kos svojim nalogam, je bil prirejen poseben seminar, ki je trajal 14 večerov. Na seminarju so predelali vso snov, ki jo poslovodje in knjigovodje morajo poznati, da bodo lahko uspešno vodili svoje trgovine.

Kaj je z gostinstvom?

Tudi gostinsko mrežo bodo v Loki kmalu reorganizirali. Na eni zadnjih sej je ljudski odbor mestne občine sprejel sklep o decentralizaciji mestnega gostinskega podjetja, ki je imelo 7 obratov. Predvidevajo, da bosta v prihodnje v Loki dva državna gostinska obrata, 9 gostišč, v okolici pa še 4 privatne gostilne.

40 milijonov za komunalna dela

Komunalna dejavnost v Loki je tudi letos živahna. Pred kratkim so zaključili asfaltiranje mestne magistrale pred železniško postajo na Trati in na Spodnjem trgu pa urejajo nekatere priključke. Vodovod že 50 let ni bil bistveno popravljen. Zato ni čudno, da zaradi porasta mesta njegova zmogljivost peša. Sedaj ga obnavljajo. Okrepili bodo črpalne naprave in uredili ostale pomanjkljivosti. Težave pa imajo še vedno z vodovodom na Trati. Že več kot leto dni so cevi v zemlji, nimajo pa še črpalnih naprav. Za to bi potrebovali kakih 10 milijonov dinarjev.

Tudi dela pri gradnji doma Zveze borcev so znatno napredovala. Računajo, da ga bodo dogradili do občinskega praznika, ki ga praznujejo meseca decembra. Podjetje »Motor ter LOMO gradita 12 družinskih stanovanj. V Stari Loki adaptirajo gasilski dom, obnavljajo pošto, na kolodvorski cesti pred pošto pa bodo uredili tudi glavno avtobusno postajališče.

Za omenjena in podobna dela bodo letos porabili okoli 40 milijonov dinarjev.

V sili se preizkuša zadružna zavest

Gradec so združile vse naše delovne ljudi, ki so s hitro in učinkovito akcijo pomagali ponesrečencem iz najhujše stiske. Mnogi niso mogli prispevati večjih materialnih ali denarnih sredstev, pokazali pa so svojo solidarnost s ponesrečenci vsaj s častnimi prispevki.

Tudi zadružniki zbirajo pomoč za svoje tovariše v poplavljenih okrajih. Pomoč kmetov - zadružnikov v obliki raznega materiala (semensko blago, krma za živino, reprodukcijski material itd.) je za kmete v poplavljenih področjih najbolj učinkovita, ker je neposredna in so n. pr. prizadeti kmetje poplavljene površine lahko takoj zopet zasejali. Mnoge zadruge so se pozivu za pomoč takoj odzvale in poslale po-

Elementarne nezgode v okrajih Celje, Krško in Slovenj moč neposredno okrajnim zadružnim zvezam v poplavljenih okrajih. Pripominjamo pa, da bi morala biti ta pomoč še učinkovitejša: zadružniki bi morali s svojimi tovariši v poplavljenih krajih pokazati večjo solidarnost!

Po nepopolnih podatkih (veliko zadrug nas ni obvestilo o prispevkih, ki so jih poslale neposredno) je od zadrug kranjskega okraja zbranih denarnih in materialnih sredstev v vrednosti 531.818 din, do tega 371.318 din v materialu in 160.500 din v gotovini.

POSAMEZNE ZADRUGE SO PRISPEVALE:

OZZ in Trgovsko podjetje 13.530 kg semenskega krompirja v vrednosti 175.890 din, KZ Kovor 30.000 din, KZ Sv. Katarina 30.500 din, GZZ Jezersko 50.000 din, KZ Zg. Luša 15.000 din, KZ Trata 15.000 din, KZ Škofja Loka 2856 kg krompirja (vrednost 25.704 din), KZ Češnjica 5 m^3 desk (vrednost 100.000 din), KZ Žiri 5.000 kg sena (vrednost 40.000 din), KZ Cerklje umetna gnojila (vrednost 47.655 din), KZ Žabnica 950 kg krompirja (vrednost 8550 dinarjev), KZ Trata 2034 kg krompirja (vrednost 18.306 din), KZ Kranj 1 459. kg krompirja in 946 kg žita (vrednost 36.781 din), KZ Godešič 839 kg krompirja (vrednost 6551 din), KZ Bitnje 370 krompirja (vrednost 3300 dinarjev).

Pozivamo vse zadruge, naj zbiranje pomoči za poplavljence pospešijo. Ker je poplavljencem v Celju pomagano iz najhujše stiske, naj zadruge pošiljajo pomoč preko Trgov. podjetja OZZ, ki bo prispevke sorazmerno razdelilo še na druge okraje.

Iz Domžal

V noči od 7. na 8. julij t. l. je predrzen vlomilec splezal skozi dvoriščno okno v gimnazijsko poslopje v Domžalah. Da bi svoje delo nemoteno opravil, je najprej izključil avtomat električne napeljave, nakar je z vitrihom odklenil vrata ravnateljeve pisarne. Vlomil je v njegovo mizo, kjer so bili v predalu shranjeni ključi vseh omar in blagajne.

Vlomilec je odnesel iz šolske blagajne okoli 45.000 din. Vsoto je nameraval ravnatelj naslednji dan vložiti v hranilnico, ko bi imel zbrane še prispevke dijakov — zamudnikov. Tat je odnesel tudi vse uradne žige in tiskovine raznih spričeval. Iz miznice je vzel tudi ravnateljev fotoaparat, ki je bil cenjen na 40.000 din, in nekaj nalivnih peres. Vlomilec je pregledal vse omare. Pustil jih je v neredu in odšel v bivšo pisarno, ki je v drugem nadstropju šolskega poslopja. Ker so v tej sobi nameščene le knjižne omare, se ni lotil odpiranja, ampak je pustil vse nedotaknjeno.

Ravnatelj je o vlomu obvestil postajo ljudske milice v Domžalah. Ta je takoj javila zadevo Kriminalnemu oddelku v Ljubljano, ki je poslal svoje uslužbence, da so napravili preiskavo.

— — —

Pred dnevi so hoteli pobegniti čez mejo trije učenci Vajenske šole iz Domžal. Na meji jih je ujela obmejna straža in jih predala sodišču.

Z Bleda

Dela pri preurejanju Blejskega gradu bodo kmalu končana. V muzeju bo splošni oddelek, poseben oddelek bo posvečen izključno mestu Bledu in njegovi najbližji okolici, medtem ko bo v enem oddelku zbran material iz narodnoosvobodilne borbe. V posebnem prostoru bo tudi urejeno lično gostišče tako, da bo Blejski grad prav privlačna točka.

Pridelujmo čimveč semena domače črne detelje in lucerne

Vsako leto nam primanjkuje semena črne detelje in lucerne. S tem zelo trpi naša živinoreja. Za dvig kvalitete in količino krme pa je nujno, da povečamo domačo proizvodnjo semena črne detelje in lucerne. Slovenija je pred zadnjo vojno črno deteljo celo izvažala. Tudi naša domača semena obeh so kvalitetnejša kot v ostalih državah ali v sosednjih republikah. Deteljišča naših semen so odpornejša proti pozebi. Izkušnje zadnjih let nam jasno kažejo, da z uvoženimi deteljnimi semeni ne bomo dvignili niti kvalitete niti količine pridelka.

Ker smo v času druge košnje črne detelje in lucerne, se moramo z ozirom na velike potrebe tega semena odločiti, da pustimo za seme čim večje površine deteljišč drugega odkosa, kjer ni plevelov. Gotovo bi se marsikateri kmetovalec odločil pridelovati deteljna semena, če bi imel možnost deteljo omlatiti in očistiti. Večja kmetijska gospodarstva lahko pridelujejo deteljna semena na večjih površinah, ker imajo za to posebne mlatilnice ali pa preurejene navadne žitne mlatilnice. Da omogočimo mlačev tudi onim, ki teh priprav nimajo, je nujno, da organiziramo skupinsko mlačev, ki jo lahko organizira vsaka Kmetijska zadruga, če ima le finančne pogoje.

Proizvajalci se tudi pritožujejo, da se jim pridelovanje deteljnih semen ne izplača, kar pa nikakor ne ustreza dejstvu. Slovenija pridela povprečno 200 kilogramov semena črne detelje na 1 ha, a lucerne 300 do 400 kg. Če računamo, da bo letos cena semenu črne detelje 250 do 300 dinarjev za kg, vidimo, da je pridelovanje tega semena bolj rentabilno od pšenice in ostalih žit.

Da bo proizvodnja višja, se bo treba boriti proti škodljivcem. Ponekod se že pojavljata deteljni dolgoglavček in lucernin dolgoglavček. Po navodilih znanega strokovnjaka za zaščito rastlin dr. Janežiča se omenjeni škodljivci zatirajo na sledeč način: semensko deteljo naprašimo s pantakanom ali pepelnom. Za vsak ha porabimo 20 kg prašila. Prašiti moramo v času, ko se na njej komaj pričnejo pojavljati zelene cvetne glavice, t. j., dokler hrošči še niso odložili vanje jajčec. Če pade čez kak dan po zapraševanju dež, je treba prašiti ponovno. To delo je najbolje opraviti z motornim prašilnikom. Da bi pojav teh škodljivcev na deteljiščih čimprej zmanjšali, je potrebno zaprašiti z DTT tudi prostor okoli kozolcev, kjer sušimo deteljo. Pepelin prašek za ljudi in živali ni škodljiv, škoduje pa čebelam, zato ga uporabljamo pred cvetenjem. Za 1 ha deteljišča bomo vzeli 20 kg pepelna. Zatiranje nas stane 2100 din na ha, to je vrednost 8 kg deteljnega semena. Ličinke pa zmanjšajo pridelek semena običajno nad polovico, zato se nam ti stroški bogato izplačajo.

Semenarna v Ljubljani bo letos odkupovala preko kmetijskih zadrug deteljna semena v vsaki količini po znatno višjih cenah kot doslej. M. M.

In končno - še nekaj o gostih

Naš sodelavec je zbral prve odmeve na anketo o stanju v kranjskih gostilnah, ki smo jo objavili v prejšnji številki našega lista.

Delikatesa je vsem potrošnikom in gostom, ki so sodelovali v anketi, hvaležna za njihovo mnenje. Napake, ki jih udeleženci ankete navajajo, pravijo, da bodo poskušali čimprej odpraviti. Tudi restavracija »Jelen« priznava, da je bila postrežba res počasna, vendar ne zaradi tega, ker bi bile natakarice lene, marveč zato, ker jih je bilo premalo. Zato so število strežnega osebja takoj zvišali. Tudi hotel »Evropa« obljublja boljše glasbo. Prav tako bodo odslej ostreje nastopali proti ljudem, ki z neprimernim vedenjem odvračajo ostale goste. Gostilna na Bekselnu pa trdi, da so očitki v anketi glede grobe postrežbe, nečistoče in nemorale, neosnovani. Napram gostom, ki se neprimerno obnašajo, so žal včasih prisiljeni biti tudi grobi. Gostišče se vedno trudi vzdrževati čistočo, očitek o nemorali pa je popolnoma izmišljen.

Nekaj gostinskih delavcev pa je izrazilo željo, naj bi turistično društvo ne kritiziralo samo dela gostišč, ampak naj bi s svojo dejavnostjo skušalo odpravljati napake tudi pri gostih. O kulturnem gostinstvu ne bo mogoče govoriti vse dotlej, dokler, se tudi vsi gostje ne bodo kulturno obnašali. Nekateri smatrajo, da jim je v gostišču vse dovoljeno. Cigaretne ogorke mečejo mimo pepelnikov. Stranišča bi bilo potrebno čistiti skoraj za vsakim gostom. Natakarice so često izpostavljene gostom, ki ne vedo ali nočejo vedeti, kje je meja dostojnosti itd. Morda ne bi bilo odveč, če bi se napravila še anketa, kaj mislijo gostinci o svojih gostih.

Stanovanjsko vprašanje v Domžalah

V Domžalah je stanovanjsko vprašanje tako pereče, da je bil skrajni čas, da so se nekatera domžalska podjetja zganila in se odločila za gradnjo stanovanjskih blokov svojim delavcem in uslužbencem.

Mlinsko podjetje že gradi stavbo, ki bo prav kmalu lahko sprejela stanovalce. V kratkem pa bo začela graditi udoben šeststanovanjski blok tovarna »Toko«. Do zime ga nameravajo spraviti pod streho. Stavba bo stala ob glavni cesti na prostoru tovariša Dimnika. Naslednje leto se bodo stanovalci lahko že vselili.

Na ta način bo zopet nekaj družin dobilo primerna stanovanja. Želeti bi bilo, da sledijo tem vzgledom tudi ostale tovarne, ki jih v Domžalah ni malo in omilijo stanovanjsko stisko.

Gospodarske novice iz vse države

JUGOSLOVANSKO-IZRAELSKA TRGOVINSKA POGAJANJA

Prejšnji teden so se začela v Beogradu jugoslovansko-izraelska trgovinska pojanja zaradi določitve novih blagovnih seznamov za izmenjavo v prihodnjem poslovnem letu.

GOSPODARSKA RAZSTAVA V PORTOROŽU

V Portorožu so pripravili in odprli gospodarsko razstavo koprskega okraja, ki bo odprta do 30. septembra. Razstava je razdeljena v dva oddelka. V prvem je prikazana gospodarska dejavnost industrijskih in obrtniških podjetij, drugi del razstave pa je posvečen turističnim objektom koprskega okraja.

NAD 130 MILIJARD ZA IZGRADNJO ŽELEZARN

Za izgraditev železarn v naši državi smo od osvoboditve do danes porabili že 130 milijard dinarjev.

Pred vojno je znašala celotna proizvodnja surovega jekla v Jugoslaviji 15 kg na posameznega prebivalca, medtem ko danes znaša ta proizvodnja že 32 kg.

NOVIH 10 MILIJONOV TON LIGNITA

Pri Negotinu ob Vardarju so odkrili velike sloje lignita. Po ocenitvi geologov znašajo ti sloji 10 milijonov ton. Ta premog vsebuje 2500 do 4000 kalorij. S pridobivanjem bodo začeli verjetno že leta 1956.

V DAMASKU BODO RAZSTAVLJALI

Na mednarodnem sejmu v Damasku, ki bo od 2. septembra do 2. oktobra letošnjega leta, bo sodelovalo dosedaj prijavljenih 22 držav med njimi tudi naša država. Na sejmu bo sodelovala tudi železarna z Jesenic, ki bo razstavljala svoje priznane in povsod iskane proizvode.

NOVA LEŽIŠČA BOKSITA

Novo ležišče boksita so pred kratkim odkrili v okolici Trubjele pri Nikšiču v Črni gori.

NOV PREKOP V BARANJI

V Baranji bodo še letos začeli z gradnjo prekopa dolgega 17,5 km. Po tem kanalu bodo odvajali vodo iz Drave za potrebe tovarne sladkorja v Branjinem vrhu, omogočeno pa bo tudi namakanje nad 1100 ha plodne zemlje.

V Medvodah so pridni gradbeniki

Gradbeno podjetje »Stavbar« iz Medvod je bilo ustanovljeno predvsem za potrebe investicijskih gradenj in remontnih del pri industrijskih podjetjih, saj se je že delj časa čutila potreba po takem podjetju.

Osnovano v marcu mesecu, je podjetje začetne težave kmalu prebrodilo. Polagoma so prihajali vedno novi delavci, tako da »Stavbar« razpolaga sedaj s 30 delavci in tudi ustreznim strokovnim osebjem.

Uspeli so znižati režijske stroške in tudi cene. Podjetje se je v taki meri osamosvojilo, da z uspehom tekmuje z ostalimi tovrstnimi podjetji, ki žele graditi v Medvodah.

»Stavbar« gradi v Medvodah precej objektov: šolo na Katarini, industrijske objekte v tovarni celuloze in pinotana v Goričah, nadalje zida trostanovanjsko hišo na Sp. Šenici. Razen tega delajo še na raznih popravljalnih in drugih delih, ki jih je v Medvodah vedno dovolj.

Podjetje je sposobno prevzeti dela tako na nizkih kot na visokih gradnjah, daje pa tudi razne strokovne nasvete itd.

Primanjkuje pa jim, kot tudi mnogim drugim podjetjem, kredit za obratna sredstva, vendar upajo, da ga bodo v kratkem dobili. Tudi ustreznih poslovnih prostorov nimajo. Če bodo mogli, bodo vzeli investicijski kredit in zgradili upravno poslopje.

Medvoški »Stavbar« je eno tistih podjetij, ki je začelo s precejšnjimi težavami, kot kaže pa bo z uspehom nadaljevalo svoje poslovanje.

OBJAVA

Dne 21. in 22. avgusta 1954 bo v Bohinju ob jezeru proslava 10-letnice zbora aktivistov jeseniškega okrožja in 10- letnice ustanovitve jeseniško-bohinjskega odreda.

Na proslavo vabimo vse borce iz Prešernove in Gradnikove brigade ter borce ostalih enot, ki so se v času borbe zadrževale na bohinjskem terenu, posebno pa borce jeseniško-bohinjskega odreda, čete UDV, VOS grupe in politične aktiviste, ki naj se proslave v čim večjem številu udeleže.

Vsi aktivisti in borci naj pošljejo na okrajni odbor ZB NOV Radovljica svoje naslove in podatke, iz katerih naj bo razvidno, v kateri enoti je kdo sodeloval in na kakšnem položaju je bil v času NOB. Prav tako velja to tudi za aktiviste, ki naj napišejo, v kateri terenski organizaciji so sodelovali (mišljeni so okrajni komiteji in odbori OF v jeseniškem okrožju).

Službene objave OGZ Kranj

OBJAVA Št. 9

V zvezi s konzultacijami, ki so bile 4. julija 1954, opozarjamo vsa gasilska društva, da se pri redovnih vajah ravnajo po predpisanih poveljih, katera so natisnjena v knjižici: »Strojevo pravilo za pripadnike vatrogasnih jedinica iz leta 1950«, ki jih je izdalo Ministrstvo za notranje zadeve FLRJ in so še sedaj obvezna za vsa gasilska društva.

Ponovno opozarjamo vsa društva, da morajo biti vse prošnje za podpore in prireditve overovljene od sektorskih in brigadnih poveljnikov. V nasprotnem primeru jih okrajna gasilska zveza ne bo obravnavala.

Društva morajo vse praktične vaje predhodno javiti sektorskemu poveljniku. Vse sektorske vaje morajo biti predhodno javijene poveljniku brigade, a brigadni nastopi okrajnemu gasilskemu štabu.

Na pomoč!

Sekretar: v. z. **Janko Štefe** Okrajni poveljnik: **Joško Šiling**

— — —

OTVORITEV GASILSKEGA DOMA V ŽEJAH

Pred dnevi je bil otvorjen gasilski dom PGD Žeje-Bistrica na področju tržiške brigade. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1936. V letu 1937 so nabavili motorno brizgalno, ki jo uporabljajo še danes. Društvo pa v tej dobi ni imelo primernih prostorov in je shranjevalo gasilsko orodje pri vaščanih. Gradnjo doma so pričeli leta 1952. Pomagali so vaščani, občinski ljudski odbor Naklo in okrajna gasilska zveza. Največji delež pri gradnji pa so imeli člani, ki so žrtvovali nešteto ur prostovoljnega dela. Tako stoji danes sredi vasi lep gasilski dom, ki bo vaščanom in vsej okolici služil pri varstvu našega ljudskega premoženja.

Ustanovni občni zbor PGD Štefanja gora

Nad Cerkljami se dviga daleč po kranjski ravnini vidna vasica Štefanja gora, ki šteje okoli 30 poslopij. Vaščani so že dalj časa razmišljali, da bi osnovali gasilsko društvo. To se je uresničilo 27. julija 1954. K društvu je pristopilo 50 vaščanov. Skoro vsaka hiša ima po dva člana, pa tudi nekaj članic je vmes. Že na ustanovnem občnem zboru so razpravljali o tem, kako bi čimprej prišli do potrebnega gasilskega orodja. Veliko skrb sta posvetila ustanovitvi društva brigadni poveljnik tov. Miklavčič in predsednik občine tov. Martinjak. V imenu upravnega odbora Okrajne gasilske zveze sta novemu društvu želela veliko uspehov tovariša Bizjak in Gros.

PGD STRAŽIŠČE

bo v nedeljo 18. julija svečano razvilo gasilski prapor. Na to slovesnost vabimo vsa okoliška društva.

Konzultacije na območju OGZ Kranj

4. julija 1954 so bila ob navzočnosti republiškega inšpektorja tovariša Novaka na Planini v Kranju posvetovanja častnikov, podčastnikov in vsega ostalega poveljujočega kadra na območju OGZ Kranj.

Dnevni red je obsegal: vaje začetnikov v prostovoljnih gasilskih društvih v povezavi z redovnimi vajami, opis orodja, ki bi ga morali poznati vsi aktivni gasilci in praktično izvedbo 1. dela trodelnega napada.

Opazilo se je, da marsikateri poveljniki posvečajo premalo pažnje osnovnim redovnim vajam in tudi njihova povelja pri izvedbi vaj niso v skladu s predpisanimi navodili. Vsem poveljnikom društev zato priporočamo, da se bolj poglobe v to in izvedejo čimveč redovnih vaj tako s poedinci kakor tudi z desetinami, ker so ravno te podlaga vsem nastopom.

Pri opisu orodja se je pokazalo, da je večina navzočih snov dobro obvladala in to posebno mlajši kader. Pri praktični obdelavi prvega dela trodelnega napada jim je bil prikazan enoten način izvedbe.

Konzultacij se je udeležilo iz brigade Kranj 46 članov, iz brigade Tržič 39 članov, iz brigade Škofja Loka 45 članov in iz brigade Cerklje 18 članov, to je skupno 148 članov. Od teh pa je bilo navzočih 25 častnikov in 61 podčastnikov. Posvetovanja bodo zopet v mesecu septembru.

Zaključek gledališke sezone

Ob uprizoritvi Ogrizovićeve „Hasanaginice" v Kamniku

Gledališka sezona 1953-54 je bila za DPD »Solidarnost« najuspešnejša, saj je obsegala kar šest premier in eno ponovitev. S Kreftovimi »Celjskimi grofi« je zaživelo odrsko življenje in je seglo v prve julijske dneve. Prva premiera je bil Cankarjev »Kralj na Betajnovi« v režiji člana SNG Maksa Furijana, ki je delo vestno pripravil. V februarju je domači režiser Frenk Boltauzer postavil na oder delo angleškega dramatika Somerseta Maughama »Sveti plamen«. Poleg igralcev, ki so dobro oživeli dramatske like, se je odlikovala preprosta, a efektna scena Fanike Kratnarjeve. Spomladi so poživile spored komedije »Gospa ministrica«, »Zmešnjava nad zmešnjavo« in »Poslednji mož«, ki ga je pripravil mladi oder »Solidarnosti« v režiji Avguština Laha. Zaključek sezone se je nekoliko zavlekel. Tovariš Stane Potokar, član SNG, je pripravil Ogrizovičevo »Hasanaginico«, ki so jo preteklo sezono z uspehom uprizarjali jeseniški igralci.

»Hasanaginico« štejejo med najboljše jugoslovanske drame. Osnovna fabula se strogo drži narodne pesmi, duševna podstava pa ji je boj za etos v nesoglasju značajev med ago in aginico. Hčerka Sultanija, ki v drami nastopa, je nekak posrednik med razrvanima značajema. Obema je lasten isti ponos, nobeden se ne uklone.

Ljubezen do peterih otrok priklepa aginico na dom, a čeprav ljubi ago, ji ponos ne dopušča upognjenih kolen. Aginica umrje od žalosti v objemu svojega moža, ko se snideta pri otrocih v domači kuli. Vso tragično silo nosi seveda že narodna pesem sama, pisatelj jo je moral le doumeti in urediti po dramatskih zakonitostih.

Uprizoritev 10. in 11. julija je bila brez dvoma najboljša interpretacija kateregakoli dela po osvoboditvi v Kamniku. Viharno ploskanje ob koncu dejanj in veliko zadovoljstvo gledalcev sta samo dober dokaz, da si takšnih del še želijo.

Glavne vloge so zelo dobro odigrali Frank Ž. Boltauzer (aga Hasanaga) in Silvo Balantič (beg Pintorofič). Tudi Dušan Osredkar in Zdenka Laljer sta zadovoljila občinstvo. Igra otrok Fate (Nataša Dolenc), Meha (Tone Repič), Aluneda (Janez (Brvar) je bila dobra, le da so bili glasovno še precej neuravnovešeni, kar posebno velja za zadnja dva.

S to uprizoritvijo lahko potegnemu črto letošnji sezoni. Najboljši igralci so bili: F. Boltauzer, E. Vidic, M. Rot, V Gregorc, A. Župančič in F. Orehek.

Seveda, tam kjer je sonce, so tudi sence. Nastopajo težkoče, ki so lastne vsem podeželskim gledališčem: dialektična barva jezika, prepočasen tempo igranja in neuravnovešeno glasovno obvladanje teksta — to pa so elementi, ki jih da šola ali pa dolgoletna marljiva vaja.

Vsi uspehi naj bodo le trden temelj k nadaljnjemu gledališkemu ustvarjanju, kajti le tako bo DPD »Solidarnost« uspešno opravilo svoje kulturno poslanstvo.

Kako preživljajo počitnice otroci padlih borcev

Zveza borcev NOV v kranjskem okraju, ki bo letos poslala na letovanje kar 610 otrok padlih borcev in žrtev fašističnega terorja, je v Kantridi na Reki pripravila odlično letovanje za 29 svojih otrok, ki se je začelo 2. julija in bo trajalo do vključno 24. julija. Tu poleg njih letujejo tudi otroci iz poboljševalnega zavoda v Predvoru, na Kantrido pa prihajajo tudi otroci padlih borcev z Reke na dnevna taborjenja.

Kolonija kranjskih otrok padlih borcev je nastanjena v prostorih osnovne šole, ki so le nekaj minut oddaljeni od tabora, kjer se otroci zadržujejo skoraj ves dan. Nad obalo so jim v ta namen uredili primeren ograjen prostor, na katerem pod velikimi platnenimi strehami stoje dolge mize in klopi. Tu je jedilnica na prostem, kjer se lahko tudi igrajo in zabavajo.

V koloniji vladajo vzorne higienske razmere, otroci so disciplinirani in ubogljivi, kar vse so najboljši pogoji za uspeh kolonije. S hrano, ki je odlična in je je več kot dovolj tudi za »hude« jedce, so zelo zadovoljni, tožijo pa se na slabo vreme, ki jim preprečuje, da bi vse dneve preživeli na morju in soncu. V dneh, ko vreme ni bilo primerno za kopanje, so jih vzgojitelji vodili na izlete. Ogledali so si že znameniti muzej na Trsatu, odkoder je prelep razgled na reški zaliv in Kvarnerske otoke, ogledali so si tudi zanimivosti Sušaka in Reke, ladjedelnico »3. maj« in pristanišče, pred kratkim pa so jih obiskali zastopniki okr. odbora Zveze borcev Kranj, ki so se pozanimali za njihovo življenje na morju. Prav radi in z vidnim zanimanjem poslušajo pripovedovanja tovariša Steva o slavnih dneh NOV, o katerih jim pogostokrat pripoveduje, ko jih vodi na izlete v okolico Kantride.

Veselje jih je videti, kako srečni so pri kopanju v toplem morju. Razposajeno se preganjajo za žogo, igrajo nogomet, odbojko in waterpolo. Neplavalcem so oskrbeli dovolj zračnic, s katerimi se polagoma učijo plavati. Prav radi tudi streljajo, vendar si to razvedrilo prihranijo za deževni dni, ko si poiščejo zabave tudi pri knjigah in šahu. Ponosno pripovedujejo, da so na obisku v reškem pristanišču videli zasidrano ladjo »Galeb« in komaj pričakujejo dne, ko se jim bo izpolnila vroča želja in bodo z motornim čolnom napravili izlet v Opatijo, Lovran in Medvejo, pa morda še kam drugam. To bo zanje doživetje.

Pašalil sem se, če se morja še niso naveličali, čeravno so bili ob mojem obisku šele dober teden na Reki. Toda vsi hkrati so me jeli ogorčeno prepričevati, da je na morju vendar tako zelo lepo in veselo, da bi ostali najraje vse počitnice tam. Videti je, da jih je morje resnično prevzelo.

Počitniška kolonija otrok padlih borcev iz kranjskega okraja v Kantridi na Reki ima tudi dobro urejeno zdravstveno službo in je ena najbolj vzornih na Jadranu, s čemer niso zadovoljni samo otroci, pač pa tudi vsi, ki so jo pripravili in jo vodijo z globokim čutom odgovornosti do otrok, katerim posvečajo vso skrb in pozornost, v želji, da bi bilo njihovo bivanje ob morju kar najlepše.

70-letnica mengeške godbe

V času občinskega praznika v Mengšu, od 17. do 27. julija, bo megeška godba praznovala sedemdesetletnico svojega obstoja. Pestra je njena zgodovinska pot. V vsem času si je ohranila mesto med najboljšimi godbami v Sloveniji. Vseskozi je ostala zvesta svojemu cilju: nuditi Mengšanom glasbeno umetnost, jih plemenititi in vzbujati v njih narodno zavest. Prav ta zavest jih je tako tesno povezovala, da v vsem svojem obstoju niso nikdar prenehali z delom, razen med okupacijo, ko niso hoteli služiti okupatorju. Takoj po svobodi pa so skupno z vsem slovenskim narodom zaigrali pesem svobode. Dokaz za njihovo enotnost, se kaže v tem, da so imeli v vsem času samo tri kapelnike in da je bil Peter Lipar njen kapelnik 52 let.

Svojo delavsko zavest so izkazovali s tem, da so od svoje ustanovitve leta 1884 do danes, kljub večletnemu preganjanju delavskega razreda vsako leto 1. maja igrali budnico skozi Mengeš in pozivali delovno ljudstvo k uporu proti zatiralcem.

Po svobodi so se radi odzvali vsakemu vabilu za sodelovanje ob raznih komemoracijah za padlimi borci in talci ali ob slavnostnih prireditvah v bližnji in daljni okolici. Danes imajo svoj godbeni dom, kjer se pridno pripravljajo na svoj jubilej.

Ob sedemdesetletnici obstoja jim čestitamo in jim želimo mnogo uspehov pod vodstvom dolgoletnega predsednika tov. Viktorja Dornika in mladega kapelnika tov. Ernesta Kvartiča. Na njihov jubilejni dan, 13. zulija t. l., bomo iz bližnje in daljne okolice pohiteli v Mengeš in jim dokazali, da dajemo vse priznanje kulturnim delavcem v novi socialistični Jugoslaviji.

Domžale

Na vrtu poleg restavracije »Na pošti« so zgradili moderno plesišče. Le-to je betonirano in opremljeno z lično ograjo. Mladina, ki rada pleše, plesišče prav z veseljem uporablja, saj spremljajo plesalce prav ubrani zvoki priznanega domžalskega plesnega orkestra.

Prisilna uprava, ki je nastopila svojo službo po odstranitvi bivšega upravnika se trudi, da bi nudila gostom tudi sicer vse udobnosti, ki so potrebne za razvoj modernega gostinstva.

V Poljanah letujejo otroci padlih borcev iz Celja

60 otrok padlih borcev iz Celja letuje v teh dneh v Poljanah. Letovanje je organiziral okrajni odbor Zveze borcev iz Celja s pomočjo OO ZB Kranj.

Dneve, ki jih bodo preživeli v Poljanah, bodo izkoristili za izlete po lepi Poljanski dolini in za ogled zgodovinskih spomenikov iz osvobodilne vojne, ki jih je tod dovolj, da bodo spoznali, kako so se borili proti okupatorju očetje in matere gorenjskih pionirjev.

8. julija so obiskali Pasjo ravan, kraj, kjer je 1941. leta Cankarjev bataljon bil hude boje z Nemci. Na ta kraj sta jih popeljala tovariša Rafael Buh, nosilec partizanske spomenice iz Poljan in Milan Žakelj, prvoborec iz Žirov. Na kraju spopada je tovariš Buh opisal otrokom, ki so napeto poslušali, celoten potek bitke. Med potjo pa jim je tovariš Buh pripovedoval tudi o slavni partizanski bitki v Dražgošah, katere se je tudi udeležil.

Otroci iz Celja se v Poljanski dolini ne bodo naužili samo svežega zraka in se okrepili, marveč bodo spoznali nove spomenike narodnoosvobodilne borbe, v kateri so dali svoja življenja njihovi očetje in matere.

Jesenice

V počastitev 85-letnice Železarne Jesenice je gostovala v sredo na Jesenicah Slovenska filharmonija. Ob 20. uri zvečer je priredila v dvorani »Partizana« koncert, na katerem so izvajali dela Mozarta, Hačaturjana in Dvoraka. Jeseničani so Železarni, ki je koncert organizirala, prav tako hvaležni kot članom simfoničnega orkestra Ljubljanske filharmonije, ki so nudili prebivalstvu delavskih Jesenic lep umetniški večer.

Več skrbi partizanskim sirotam

S seje Sveta za prosveto v Domžalah

Pred kratkim je imel Svet za prosveto in kulturo v Domžalah svojo sejo. Predsednik tov. Dušan Mazgon je navzočim razložil, da bi bilo treba v šolah čimprej uvesti družbeno upravljanje. Nato so razpravljali o učnih uspehih. Analiza ob zaključku šolskega leta 1953-54 je na vseh šolah domžalske občine pokazala, da so uspehi na primerni višini. Učencev, ki niso izdelali razreda, je največ v izrazito kmečkih predelih.

Da je uspeh tako dober, je v prvi vrsti zasluga učnega osebja, ki vestno in točno opravlja svoje vzgojne naloge. Tovariš predsednik je ob tej priliki še posebej govoril o skrbi za partizanske sirote, ki jih je na vseh šolah tukajšnjega območja kar lepo število. Zanje bo treba skrbeti in jih pravočasno usmeriti v Podsmreko, kjer naj bi nadaljevali šolanje. Partizanskim sirotam, ki v šoli slabo napredujejo, pa je treba nuditi potrebno pomoč pri učenju tudi izven pouka.

Ob tej priliki je svet razdelil med vidnejše in marljivejše kulturne delavce 50.000 din, ki jih je v ta namen poklonil delavski svet tovarne »Toko«. To pobudo je vsekakor treba pozdraviti. »Toko« je edina tovarna na tem območju, ki zna ceniti prizadevanje posameznikov, da bi imelo kulturno-prosvetno delo čimveč uspehov.

Med drugim je svet razpravljal tudi o občinskem festivalu, odkritju spomenika padlim borcem in talcem, ki bo letos vendarle postavljen in bo stal nad 4,000.000 din. Spomenik bo med najlepšimi v Sloveniji. Nadalje so se člani v razgovorih dotaknili tudi problema vzgojno zanemarjenih otrok. Sprejeli so sklep, da se bodo pobrigali za vsak poedini primer takih otrok in bodo svetovali staršem naj jih dajo v vzgojne domove.

Končno je svet razpravljal o preimenovanju ulic, nato pa o uspehih in neuspehih kulturno-prosvetne in športne dejavnosti na območju domžalske občine.

šport ★ šport ★ šport

Velika plavalna manifestacija v Kamniku

Državno mladinsko prvenstvo v letu 1954

Mlada plavalna sekcija SŠD Kamnik iz leta v leto bolj napreduje. Tako je v letu 1953 osvojila 1. mesto v 2. republiški ligi in 2. mesto na moštvenem prvenstvu Slovenije. Vsi ti uspehi so prišli do izraza v letošnji sezoni, ko kamniški plavalci poleg tekmovanj organizirajo tudi državno mladinsko prvenstvo v plavanju, ki bo v Kamniku od 30. julija do vključno 1. avgusta. To je vsekakor veliko priznanje za mlade kamniške športnike, istočasno pa tudi težka preizkušnja njihovih organizacijskih sposobnosti.

Pogled na kopališče v Kamniku

Kamniški športniki se že sedaj pripravljajo, da bodo gostom iz vse države nudili čim udobnejše bivanje, da bodo prav vsi zapustili Kamnik z najboljšimi vtisi in lepimi spomini na tekmovanje. Prireditev bo pod pokroviteljstvom predsednika LOMO Kamnik tov. Janka Alfreda, ki je podaril za zmagovalce lep spominski pokal.

Edina težkoča, ki je nastala v zvezi z organizacijo prvenstva, je pomanjkanje prenočišč, vendar kamniški športniki trdno upajo, da jim bodo merodajni forumi priskočili pravočasno na pomoč.

Državno mladinsko prvenstvo je bilo vedno veličastna manifestacija jugoslovanskga plavalnega športa, saj se ravno iz vrst mladih plavalcev uveljavljajo novi kvalitetni tekmovalci. Tako prvenstvo je tudi najboljši pregled dela v klubih in sekcijah, pa tudi pregled požrtvalnosti in disciplíniranosti tekmovalcev.

Mladim kamniškim plavalcem želimo na tekmovanju veliko uspehov.

Prvi plavalni dvoboj v Kamniku

V A grupi hrvatsko slovenske plavalne lige, v kateri sodelujejo Jedinstvo iz Zadra, Železničar iz Karlovca, Odred iz Maribora in SŠD Kamnik, je bil 8. julija zvečer v Kamniku dvoboj Kamnik : Jedinstvo, ki se je končal z 89 : 74 v korist Kamnika. Dvoboj je bil v nenavadnih okoliščinah: na planinah je bil sneg do 1200 m, gledalci v zimskih suknjah, voda v bazenu pa je imela 21° C. Gostje iz Zadra, ki so nekaj dni prej zmagali v Karlovcu nad Železničarjem z 99 : 56, so mlada ekipa (povprečna starost je 16 in pol leta) in razen v prostem plavanju niso bili kos domačinom. Kljub temu so bile borbe napete. Gledalcev je bilo nad 600.

Rezultati so bili z ozirom na začetek sezone in pomanjkanja treninga povprečni. **Moški:** 400 m prosto: 1. Pavlaković (J) 5:40,6 , 2. Šnabl (K) 5:45,4; 200 m metuljček: 1. Cerer (K) 3:00,0, 2. Zrimšek (K) 3:01,6; 100 m prosto: 1. Vitlov ( ) 1:13,0; 2. Dobrovoljc (K) 1:15,0; 200 m klasično: 1. Zrimšek (K) 3:04,5, 2. Šnabl (K) 3:12,8; 100m hrbtno: 1. Bogataj (K) 1::21,0,2. Ivanković (J) 1:21,6; Štafeta 4 x 200 m prosto: 1. Kamnik 10:44,4; Jedinstvo 10:51,4. **Ženske:** 400 m prosto: 1. Škofic (K) 6:44,1, 2. Crljenko (J) 7:09,0; 200 klasično: 1. Vavpetič (K) 3:33,9, 2. Potrato (K) 3:44,,0; 100 m hrbtno: 1. Celjenko (J) 1:41,6, 2. Dolinšek (K) 1:45,8; 100 m prosto: 1. Auerperg (K) 1:29,2, 2. Gatara (J) 1:29,4; 100 m metuljček: 1. Vavpetič (K) 1:39,6, 2. Potrato (K) 1:46,8.

Štafeta 4 x 100 m prosto: 1. Jedinstvo 6:19,0, 2. Kamnik 6:19,2.

V skokih sta zmagala Kamničana Janez Mrak in Marinka Janič.

— — —

Waterpolo tekma je prinesla gostom visoko zmago 7 : 3 (:2).

Ta teden bodo Kamničani odigrali plavalne dvoboje v Karlovcu in Zadru, v nedeljo, 18. t. m. pa bo v Kamniku spet plavalni dvoboj z Železničarjem iz Karlovca.

Ob zaključku strelskega tečaja

Strelska družina na Jesenicah je zaključila minulo nedeljo tri tedne trajajoči strelski tečaj, v katerega se je prijavilo 58 mladincev pod 20 letom starosti. Ljubitelji strelskega športa so dobili v njem osnovno znanje Tečaj, ki je povsem uspel, so obiskovali delavci-mladinci podjetja »Gradis« in Železarne Jesenice. Pa zaključenem tečaju so se včlanili v strelsko družino in ji obljubili zvestobo. Vidne uspehe na tekmovanjih so dosegli Gomilar, Piusi, Sukič, Čebulj in Podpilec. V boljšo desetorico pa sta se uvrstili Velikonjeva in Švegljeva, obe delavki jeseniške železarne. Uspehi tovarišic so lahko za vzgled onim, ki se puške še nekoliko boje. Najboljši so prejeli ob zaključku tečaja darila, vsak tečajnik pa je dobil spominsko sliko naših herojev Verdnika, Gregorčiča, Čufarja in Stražišarja. Strelska družina Jesenice ima za tekoče leto v načrtu še dva podobna tečaja. Jeseniška strelska družina bo v soboto, 17. t. m., otvorila park okrog strelišča, ki je opremljen s plesno ploščo z nad 160 m² površine. Za najmlajše pa so strelci-železarji izdelali vrtiljak.

— — —

KONJSKE DIRKE V KOMENDI

Vsakoletne konjske dirke v Komendi, ki jih organizira tamošnje gasilsko društvo, so tudi letos privabile rekordno število gledalcev iz vse okolice.

Otvoritev igrišča NK Mladost

Dne 25. t. m. bo NK Mladost v okviru občinskega praznika mesta Kranja otvoril nogometno igrišče in s tem izpolnil eno izmed nalog, ki so jih sprejeli člani tega društva ob ustanovitvi.

Lansko leto novembra meseca so pričeli z delom. Vso zimo in daleč do poletnih mesecev smo lahko videli prostovoljce pri gradnji, ne oziraje se na vreme in čas. Volja članov kluba, da si zgradijo svoje igrišče, je bila neomajna, zato tudi prošnja na LOMO Kranj ni bila brezuspešna. Dobili so izdatno pomoč, da so lahko opravili zemeljska dela na igrišču, medtem ko so garderobo, klubske prostore, dvosobno stanovanje za hišnika z drvarnico in napeljavo vode izdelali sami s prostovoljnim delom. Žrtvovali so 20.000 delovnih ur. O uspehih kluba se lahko vsakdo prepriča na licu mesta.

KAJ PA NA ŽELENEM POLJU?

Veliko pažnjo posvečajo vključevanju in vzgoji mladine na terenu Stražišče in okolici, ker jim ob novo zgrajenem igrišču tudi uspeva. Zato so si v kratkem času vzgojili 6 moštev, od katerih se 4 držijo pri vrhu lestvice GNP in si prvo uspešno pripravlja pot za vstop v republiško ligo. Pionirji pa so osvojili prvo mesto v tekmovanju na Gorenjskem.

Kakor je bilo že omenjeno, bo otvoritev igrišča dne 25. t. m., ko bodo Kranjčani pričeli s praznovanjem občinskega praznika. V dopoldanskih urah se bodo stražiški športniki zbrali na novem igrišču. Po otvoritvi bodo razne tekme v lahki atletiki, odbojki, namiznem tenisu in nogometu, ki se bodo nadaljevale še v popoldanskih urah. Za zaključek pa je na sporedu kvalifikacijska tekma med »Mladostjo« in »Stilom« iz Kopra.

Ob tej priliki želimo mladim športnikom iz Stražišča še veliko uspehov.

Šah

Na brzoturnirju v Črnomlju so v hudi konkurenci med 12 ekipami dosegli Kamničani 5. mesto, šahisti iz Komende pa so bili deveti.

Druga nagradna križanka „DAN VSTAJE“

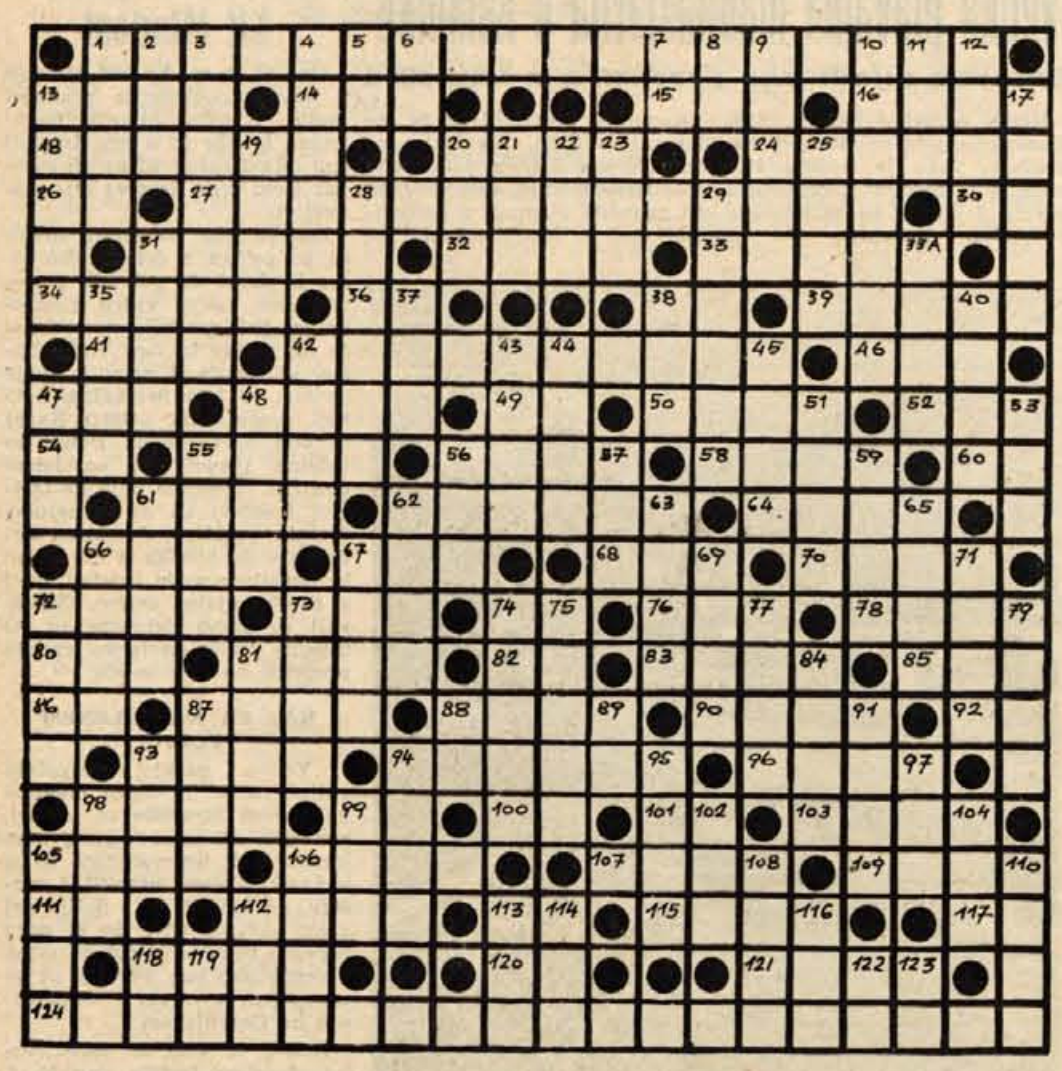

Vodoravno: 1. in 124. vzpodbuda reševalcem; 13. enota za merjenje; 14. ogorek cigarete; 15. osebni zaimek; 16. učitelj nravoslovja; 18. začetnica imena in priimek našega velikega moža na področju elektrotehnike; 20. vrsta cigaret; 24. deležnik glagola rezati; 26. različna samoglasnika; 27. znana kranjska tovarna čevljev; 30. ako (skrajšano); 31. orientalsko tržišče; 32. drevo (hrv.); 33. čistilno sredstvo; 34. podpora; 36. pritrdilnica; 38. različna soglasnika; 39. nož se . . . .; 41. pogan; 42 znano trgovsko in gostinsko podjetje v Kranju; 46. vzklik; 47. pod nami so . . .; 48. zimsko prevozno sredstvo; 49. vstavi RN; 50. odprtina v zidu; 52. vrsta zemlje; 54. južno-korejski vladar; 55. športne panoge; 56. merska črta na zemljevidih; 58. slovenski slikar; 60. začetnici znanega partizanskega pesnika; 61. ne letos; 62.Grosistično Trgovsko podjetje s prehrambenimi predmeti v Kranju; 64. hitra; 66. vrsta ženskih čevljev tovarne Planika; 67. borba; 68. ni mehak; 70. električno nabiti delci; 72. nasprotje svetlobi; 73. otok v Jadranskem morju; 74. reka v Italiji; 76. imendan; 78. moški čevlji tovarne »Planika«; 80. senčnica; 81. praznična obleka; 82. Ljudska skupščina (kratica); 83. od vseh strani obdan z vodo; 85. darilo; 86. egipčansko božanstvo; 87. varovalni ovitek; 88. tovarna gumijevih izdelkov v Kranju; 90. moško ime; 92. del voza; 93. del telesa; 94. japonski vladar; 96. lakota; 98. zjutraj osvežuje travo; 99. kazalni zaimek; 100. različna soglasnika; 101. od (latinsko); 103. snov; 105. kosi (po srbsko); 106. reka v Jugoslaviji; 107. če praznovernež sreča dimnikarja se prime za . . .; 109. smo videli v juliju v gorah; 111. začetnici narodnega heroja; 112. oglarski objekt; 113. kaj (češko); 115. reka v Srbiji (2. sklon); 117. akademski vzdevek; 118. okoli (okrajšano); 120. dur v glasbi; 121. ovalen (okrajšano).

Navpično: 1. vojaška edinica; 2. dobe; 3. križanec; 4. vedrica za svinje; 5. grška črka; 6. dobrodelna organizacija (kratice); 7. grška črka; 8. število; 9. barvam; 10. z njo zvežemo čevelj; 11. očka; 12. odprtina; 13. veliko; 17. grosistično trgovsko podjetje v Kranju — tudi reka; 19. vinska trta; 20. prebivalec Indije; 21. nočno zabavišče; 22. Avtonomna pokrajina Vojvodina (kratica); 23. Rajonski ljudski odbor (kratica); 25. sestre (hrv. -narobe); 28. pogorje na Francoskem; 29. kraj na Hrvaškem; 31.barva (po hrvaško); 33A) gorske ptice; 35. sveti staroindijski jezik; 37. vprašalnica; 38. sedel (srbsko); 40. grič; 42. slovenski narodni heroj; 43. streha; 44. menda; 45. franc. dinastija (fon.); 47. število; 48. reka v Franciji; 51. mogolski narod; 53. dva; 55. težina embalaže; 56. gorjača; 57. ženski glas; 59. vstavi ENOJ; 61. vrsta ovac v Južni Ameriki; 62. izdelek tovarne »Sava«; 63. ime ladje v bajki; 65. vstavi ANOD; 66. vrsta ženskih čevljev tovarne Planika; 67. Zavoj blaga; 69. nevestino premoženje; 71. šel (hrv.); 72. vzpon; 73. oče; 74. znan izdelek tov. »Sava«; 75. svitanje; 77. ni kratek; 79. Razen Reke največje pristaniško mesto na Jadranu; 81. grška črka; 84. izumrli narod (edn.); 87. zmes; 88. obl. glag. biti; 89. latinski predlog; 91.vstavi SAVS;93. ročaj; 94. planjava ob gozdu; 95. najmočnejša karta; 77. ima 24 ur; 98. nizki borovec; 99. značaj; 102. ženskо ime; 104. ocena; 105. zdravilna rastlina; 106. krdel; 108. priimek našega maršala; 110. obl. glagola greti; 112. posoda za slamo; 113. znana gora iz I. svetovne vojne v Srbiji.; 114. žuželke; 116. vzklik; 118. predlog; 119. časovni veznik; 122. igralna karta; 123. Ljudska tehnika (kratica).

Nagradni kupon
št. 2

NEKAJ ZA NAŠE ŽENE

Modni pomenki

Za poletne obleke imamo letos pestro izbiro vzorcev in tkanin. Vsakdanji modeli so navadno iz tiskanega blaga, šantuga in podobnih pralnih tkanin, ker je praktičnost zanje prvi pogoj.

Popoldanske obleke in obleke za svečanejše prilike pa so v prvi vrsti iz svile mirnejših barv in vzorcev. Za letošnjo modo so značilni dalje globoki izrezi ali pa tudi popolnoma zaprti kroji. Krila so posebno pri svilenih oblekah široka in bogato nabrana. Ovratniki imajo najrazličnejše oblike. Pri enobarvnih oblekah je novost tudi ažur, ki je to poletje ponovno osvojil modni svet. Ženska ročna dela dobivajo na ta način spet važnejši pomen. Belim oblekam se tak ažur posebno lepo prilega. Tudi bluze imajo poudarek ženskosti, nežno vezenje jim daje dragocen in eleganten videz.

Splošen vtis, ki ga vzbujajo letošnje poletne kolekcije, bi

Ljubka popoldanska obleka iz pikčaste svile

najtočneje označili z besedo »mladost«. Dvodelne obleke so še vedno zelo priljubljene, ker jih nosimo lahko ob vseh priložnostih. Ramena so pri teh nekoliko razširjena, njihovi zgornji deli imajo velike dekolteje s širokim mornarskim ovratnikom, ki se zaključi z belim mornarskim vozlom, kar še posebno poživi obleko.

Mnogo se nosijo tudi kostumi, to pa predvsem zaradi muhastega vremena. Ti se v zadnji sezoni oddaljujejo od svojega klasičnega stila in imajo vedno krajše jopice. Včasih segajo te komaj do začetka bokov. Zelo

Za sončne dneve ob Jadranu si bomo izbrale kar se da enostaven kroj. Edini okras obleke na zgornji sliki je živahen vzorec na tkanini

se jim prilegajo garniture iz belega pikeja ali čipk.

Moderne so nadalje najrazličnejše kombinacije oblek in kril z raznovrstnimi jopicami, bluzami in boleri. Za vroče dneve pa so zelo lepe obleke iz belih tkanin.

Praktični nasveti

Obleko, ki je bila dalj časa zložena in je zmečkana, poravnamo tako, da jo ovijemo z vlažnim prtom in nato obesimo za 24 ur v klet.

— — —

Učinkovito in preprosto čistilo za namizni pribor je krompir Zrežemo ga na koščke, jih potresemo s prahom od opeke in odrgnemo z njim nože in vilice. Če pribor ni preveč zanemarjen, nam za snaženje zadoščajo tudi sveži krompirjevi olupki.

— — —

Predpražniki prestrežejo mnogo blata in prahu, ki bi ga sicer zanesli v stanovanje, toda le tedaj, če jih redno čistimo. Vsak dan jih moramo dvigniti, izprašiti in pomesti pod njimi. Ob deževju zamenjamo moker predpražnik s suhim, zato jih moramo imeti več.

Lepo in poceni

Morda nimate denarja, da bi kupile material za ročno delo oziroma se vam zdi ta izdatek odveč. Tudi drugače si lahko pomagate. Prt, ki ga vidite na sliki, lahko napravi vsaka gospodinja v nekaj dneh brez posebnih stroškov. Samo nekoliko iznajdljivosti, praktičnosti in volje do dela je treba.

Preglejte zalogo ostankov blaga in izberite za vaš novi kuhinjski prt različne kose platna, n. pr.: enobarvne in kockaste, kot kaže slika. Nato jih razrežite na enake kvadrate in sešijte. Vzorec na sliki naj bo seveda le osnova vašemu ustvarjanju. Pri delu lahko realizirate svoje lastne zamisli.

Na podoben način je možno napraviti tudi zastore za kuhinjo ali otroško sobo, pregrinjalo za divan, blazinice in podobno. Če nimate dovolj platna, se lahko poslužite tudi drugih tkanin.

Ko ste pripravile blago, morate poiskati še prejico za vezenje. Gotovo imate doma različne ostanke, ki jih boste na ta način najkoristneje uporabile. Na enobarvne kose platna natisnite poljubne vzorce in jih izvezite po možnosti v živopi-

sanih barvah. Izbiro prepuščamo vašemu okusu. Če boste pridne, boste imele že v enem tednu nov kuhinjski prt brez vsakih izdatkov.

Različno pripravljeni telečji zrezki

Med dva enaka odrezka telečjega mesa položimo košček sira trapista in ju povaljamo v moki, jajcu in drobtinah. V posodi na štedilniku medtem segrejemo mast in tako pripravljene zrezke pečemo pokrite na slabem ognju. Ko so zapečeni na eni strani, jih obrnemo še na drugo in tako pripravljene serviramo z zeleno solato.

— — —

Na odrezek telečjega mesa damo tenko rezino slanine, čez njo še rezino šunke in celo trdo kuhano jajce. Zrezek nato zvijemo, prevežemo z belim sukancem in spečemo.

— — —

Telečje zrezke na hitro popečemo na obeh straneh. Ko so gotovi, jih polijemo s pol decilitra ali 1 decilitrom kisle smetane in jih pustimo, da nekoliko povrejo.

— — —

Telečje zrezke napolnimo s sledečim nadevom: na žlici masti svetlo prepražimo drobno narezano čebulo, majhne kocke slanine ali šunke, malo riža in nekoliko sesekljanih peteršiljevih listov. Med praženjem dolijemo eno do dve žlici vode. Nato vzamemo vse skupaj s štedilnika in v praženo zmes vmešamo še eno ali dve stepeni jajci, dadamo sol in poper ter s tem nadevom napolnimo zrezke. Zrezke zatem zvijemo, prevežemo z belim sukancem in jih spečemo na masti. Na enak način lahko pripravimo tudi zrezke iz govedine, samo da jih dalj časa pečemo.

• ŠEPAVEC • • • ZGODBA

21

Naslednji dan se je radovedni volkec spet splazil do izhoda. Obstal je, ko da je slišal nekaj čudežnega. V resnici ni bilo ničesar. Živahni mali možgani so spravili to žarečo sončno svetlobo v zvezo z dogodkom, ki ga je doživel prejšnji dan. Spominjal se ga je prav malo...

Nenadoma pa se je obrnil ter odbrzel naravnost v svoj predor — v ljubljeno zavetišče.

22

Sonce je bilo že v zatonu, ko sta stopila volka na holm, v katerem je bil brlog. Malomarno sta ošinila okolico. Bila sta prepričana, da je vse v redu. Nekaj trenutkov sta — zvesta staremu nagonu — z nosom hlastno vsrkavala zrak. Zavohala nista ničesar, kar bi ju opozorilo na morebitno nevarnost. Tudi nista ničesar slišala, niti videla. V prepadih sta se počutila popolnoma varno, četudi jima je pretila nesreča . . .

23

Samica se je prva spustila k brlogu, kjer je odložila svoj tovor ter priklicala zarod.

Tudi volk je odložil tovor, nato pa se je napotil k reki, da si pogasi žejo. V hipu, ko je hlastno srebal vodo, je rezek puškin strel zmotil večerno tišino. Lepi volk — oče se je mrtev zgrudil kaj potoka. Prestreljena glava je padla v vodo in kri je pordečila breg . . .

Samica je zaradi varnosti zatulila ter izginila za gričem . . .

24

Ob večernih žarkih junijskega sonca se je lovec spravil na odkopavanje mladičev. Uro nato je pet mrtvih trupelc ležalo pred njegovimi nogami. Mož si je brisal znoj s čela ter razmišljal, kaj se je zgodilo z mladičem, ki ga prejšnji večer ni pogodil. Frank je bil prepričan, da znanec ni med mrtveci. Barva dlake je bila tako izzivajoča in oči malega junaka tako bistre, da bi ga takoj spoznal, če bi bil med mrtvimi.

Televizija prodira v Evropo

„Evrovizija“ 1954 - Tehnični problemi - Osemnajst sporedov po TV mreži od Kopenhagena do Rima

Letošnje poletje se je pričel enoten poskus mednarodne televizije, ko je osem zahodnoevropskih držav izmenjalo televizijske sporede.

Temu evropskemu televizijskemu sodelovanju, tisk ga je imenoval »evrovizija, so se pridružile TV organizacije v Veliki Britaniji, Franciji, Belgiji, Nizozemski, Nemčiji, Švici in Italiji. Države so izmenjale osemnajst programov, med njimi osem nacionalnih — iz vsake sodelujoče dežele enega, in serijo sporedov s svetovnega nogometnega prvenstva v Švici.

Dogovor je bil eden najdrznejših podvigov v zgodovini televizije in morali so premagati številne ovire, posebno tehnične.

Tehnični problemi pri tovrstnem televizijskem sodelovanju so zelo zapleteni. Poleg splošnih težav televizijskega oddajanja na dolge razdalje (v mrežo mora biti vključeno mnogo relejnih postaj!), so tu še različni »standardi« TV oddaj v posameznih deželah. »Standard« preprosto pomeni število črt na sprejemnikovem zaslonu; Velika Britanija uporablja 405 črt, Nizozemska in Nemčija 625, Francija 819 črt. To težavo so premagali s posebnimi »spreminjevalci« črt na odgovarjajočih točkah na kontinentu.

Določen TV program iz Anglije gledajo na kontinentu po vrsti takole: spored oddaja angleška televizijska radijska mreža preko kanala do Calaisa in nato naprej do Cassela v severni Franciji. Tu prevzame program RTF in ga prenaša do Lilla, kjer se cepi. En signal gre v Pariz, namenjen francoskemu televizijskemu omrežju, drugi pa na sever preko relejnih postaj v Belgijo in na Nizozemsko. Z Nizozemske gre signal do Cologne, kjer napaja zahodnonemško TV omrežje. Posebna veriga relejnih postaj prenaša na sever, prav do Kopenhagena, iz južne Nemčije pa pride do švicarskih TV predajnikov in naprej do Milana in Rima s pomočjo relejnih postaj na Jungfraujochu in Monte Generosu. Vključenih je okrog osemdeset relejnih postaj, ki napajajo štirinštirideset predajnikov.

Velik uspeh moderne tehnike — televizija bo morda kmalu postala najnovejša domača zabava tudi v Evropi, kakor je že v Združenih državah

Vsaka država uporablja nekaj TV opreme, narejene v Veliki Britaniji. Tudi angleški radijski inženirji pomagajo pri celotni oddaji.

Kakšen spored je gledalo tri in četrt milijona televizijskih aparatov v Veliki Britaniji in tisoči gledalcev na kontinentu? Jedro oddaj so bila snemanja na prostem, športni dogodki in različne aktualnosti. Poleg tega so gledalci videli na televizijskem zaslonu še program kresne noči iz Tivolija v Kopenhagenu in znamenite letne konjske dirke skozi ozke ulice italijanskega mesta Siena. Angleški prispevek je obsegal prizore z britanskega atletskega prvenstva v Glasgowu, parado kraljevskih mornariških prostovoljcev v Londonu, angleško razstavo konj, popularni program »Potujoče oko«, ki prikazuje londonsko življenje ponoči itd.

Televizijska mreža je razpredena med osmimi zahodnoevropskimi državami

Nedvomno bo letošnja evrovizija« pripomogla k tehničnemu napredku televizije in s tem predvsem k pocenitvi TV opreme in oddaj. Tako ni preveč drzna napoved, da bo morda kmalu stal televizijski aparat tudi v preprostih evropskih domovih in ne bo zabaval samo peščice vsega sitih bogatinov.

Po podzemeljskem svetu

Jame na Gorenjskem, ki jih malokdo pozna

I.

Naša domovina je zelo bogata s kraškimi jamami, ki slove po vsem svetu; nekatere zaradi svoje okamenele lepote, v drugih so našli znake naseljenosti v pradavnini, v mnogih so pa znanstveniki odkrili različne živalice, značilne samo za naše jame — med njimi tudi človeško ribico.

Pa ni treba iti na Kras, tudi v naši bližnji okolici dobimo veliko zanimivih jam s kapniki, manjšimi kamenitimi zavesami, prekrasnimi zasiganimi stenami, okamenelimi slapovi in ponvicami. O podzemeljskem svetu so razširjene med ljudstvom mnogoštevilne vraže, žalostno je le, da si je malokdo te jame pogledal od znotraj. Zato mora raziskovalec, če išče pri ljudeh podatke o kakšni jami ali breznu, odbiti od pripovedovanja najmanj devetdeset odstotkov, kajti po besedah nekega jamarja so »ljudske prevare hujše od optičnih«.

Oglejmo si zdaj nekaj večjih jam in brezen v naši okolici. Takoj naj povem, da sem ne bomo šteli manjših jam, pravzaprav skalnih previsov, ki so jih ob straneh zadelale skale in prst. Takih je dosti zlasti v savski dolini. — Kot prvo pravo jamo bi omenil nekdanji požiralnik Kevderc na pobočju Lubnika. Pri Smledniku ležita Dobruška jama in Jeranovo brezno. Lansko pomlad smo raziskovali 20 m globoko Krištanovo brezno in Lovšinovo brezno blizu Sp. Zabukovja. Na pobočju Rovnika pri Zg. Besnici je precej velika Bidovčeva luknja in 6 m globoko Miklavovo brezno. Pri Rovtah nad Podnartom je precej raziskana Turkova jama. Tako tudi Lipniška in Dežmanova jama. Zanimiva Laznikarjeva zijalka je verjetno služila našemu davnemu predniku kot bivališče. Pri Letencah sta dve jami, ki pa sta se pred leti pri vhodu malo posuli, tako da je zdaj vhod vanje nemogoč. Ljudstvo jih naziva Veliki in Mali pekel.

V naslednjih vrsticah si bomo podrobneje ogledali štiri jame, ki smo jih preiskovali člani prirodoslovnega krožka I. gimnazije v Kranju: Arhovo jamo pri Zg. Dupljah, Arneševo jamo pri Sp. Dupljah, Lebinščico pri Strahinju in jamo pri Zadragi. Poprej si na kratko oglejmo še

Uden boršt

Ta planota je skoraj docela pokrita s konglomeratom, marsikje že preperetim. Pod njim se kmalu pokaže nepropustna terciarna osnova (miocenska sivica). O nedebeli plasti konglomerata pričajo številni izviri, studenci in potoki, ki tečejo v smeri sever—jug, podobno kot globoke suhe doline, s katerimi je udenborška terasa zelo razrezana. Te doline so v teku tisočletij seveda nastale pod vplivom tekoče vode. Na samem pobočju Udenboršta večjih jam skorajda ne dobimo, pogoste pa so vrtače. Njih globina in premer sta kaj različna. Povprečno so globoke od 2 do 5 m, v premeru pa merijo nekatere komaj 2 do 3 m, druge pa dosežejo 20 m ali celo več. Vrtače so lijakaste oblike ter porasle z drevjem, borovničevjem in drugim rastlinjem. Nekatere so na dnu zelo sumljeve in nedvomno bi pri podrobnem raziskovanjem dobili kje vhod v podzemlje.

Na prehodu iz Udnega boršta v nakelsko dolino pride na več krajih miocenska sivica na površje in tu opazimo skoraj povsod izvire. Prav ta voda, je izpodzemeljske jame. Studenci tečejo iz večine jam in je dostop v manjše luknje zaradi vode zelo otežkočen ali celo nemogoč.

(nadaljevanje prihodnjič)

ZANIMIVOSTI

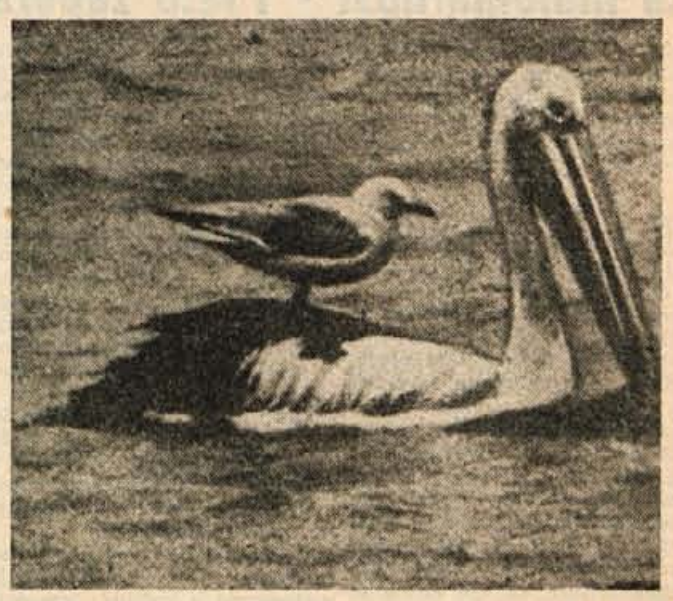

POCENI VOŽNJA

Zakaj bi se boril z viharnimi vetrovi? Galeb očitno meni, da si bo tako-le prihranil precej truda. Vkrcal se je na pelikanov hrbet in kamera ju je ujela, ko sta plula po morskem zalivu blizu avstralskega mesta Melbournea.

DOBER PEŠEC

21. junija je Ben Lloyd, 48 letni samec, prišel po prvi cesti New Orleansa in s tem končal sprehod, pričet leta 1944. Takrat je sklenil, da bo prehodil vseh 2250 km cest svojega domačega mesta.

NADŠKOF PREUREDIL CERKEV V KINO

72 letni superintendent metodistične cerkve v Londonu Thomas Tiplady, ki je bil pred kratkim upokojen, se je več let zaman trudil, da bi privabil ljudi v svoj misijon. Potem pa je rajši preuredil svojo cerkev v kino. Čez teden so predvajali najnovejše filme, le ob nedeljah so bile tam maše. Kino-cerkev je bila med vojno bombardirana.

RADODARNA KRAVA

A. Drexler, kmetovalec iz neke vasi blizu Oxforda, Anglija, je svojo sedemletno frizijško kravo po pravici imenoval Zenda Radodarna, saj je najmlajša krava na svetu, ki je dala že 50.000 litrov mleka.

OČALA SLEDIJO MODI

Anglija izvaža posebne okvirje za očala v stopetdesetih različnih barvah, ki jih lahko nataknemo na navadna očala. Tako si bodo mogle modne dame že za nekaj dinarjev priskrbeti primerno barvo očal, ki bo pristojala k najnovejši poletni obleki.

USPELA OPERACIJA NOVIH SIAMSKIH DVOJČKOV

V mestu Loywardenu na Holandskem je pred dnevi uspela operacija siamskih dvojčkov. Operiral jih je zdravnik — profesor Jan Erd.

Operacija je trajala 102 minuti in v tem času sta bili oddvojeni dvojčki Folkie in Gitske de Vrie. Profesor Erd trdi, da je njegova operacija uspela zaradi tega, ker je dal sedem mesečni Folkie, ko je ta pri operaciji že pešala, injekcijo kortizona. Po njegovem mnenju je uspeh tudi v tem, ker sta ti dvojčki starejši kot nedavno operirani črnski dvojčki.

Holandski siamski dvojčki se do sedaj kar dobro počutita.

OD KAČJIH PIKOV UMRE LETNO 30 do 40.000 LJUDI

Svetovna zdravstvena organizacija je nedavno objavila zanimive podatke o tem, koliko ljudi umre letno od kačjih pikov. Največ smrtnih primerov je v Aziji, kjer letno umre 25 do 30.000 ljudi. Na drugem mestu je Južna Amerika s 3000 smrtnih primerov, Severna Amerika in Evropa s 500 in končno Oceanija s 50 smrtnimi primeri letno.

Iz tega poročila Svetovne zdravstvene organizacije je razvidno, da je na svetu okrog 2200 vrst strupenih kač.

MILIJARDA LJUDI DELOMA ALI POPOLNOMA BREZ OBLEKE

Število prebivalcev je v zadnjih petdesetih letih naraslo od 1 milijarde 600 milijonov na 2 milijardi 320 milijonov. Od tega števila jih živi 320 milijonov popolnoma brez obleke, 700 milijonov nosi samo pas ali majhen predpasnik, 300 milijonov pa je zelo skromno oblečenih.

Od vseh prebivalcev na svetu živi 1.810,000.000 v stabilnih hišah, 100 milijonov v primitivnih kolibicah, medtem ko 300 milijonov sploh nima strehe nad glavo.

O VOLKU • • •

PO OLAFU ASLAGSSONU - PRIREDIL V. DRŽAJ

25

Čeprav škotska psica Nelly ni vedela, da gospodar nečesa pogreša, je še naprej rila z gobcem po zemlji. Nenadoma se ji je pod nogami udrla zmehčana zemlja, ki je prekrivala predor malega volčiča. Nelly je nemirno vohala okoli sebe, ker je njen nos odkril, da se na tem mestu nekaj skriva. Gospodarju je s cviljenjem dopovedovala, da je na sledi živemu bitju.

26

Dolžina predora je v Franku zbudila radovednost. Z ostro sekiro je udarjal po zrahljani zemlji. Kaj takega še nikoli ni videl.

Ta brezpomembna, vendar važna okolnost je mlademu volkcu rešila življenje. Druge mladiče je Frank takoj ubil, ko jih je našel. Ko je končno zagledal malega volka, ki se je do smrti prestrašen zvil v klopčič, se mu je omehčalo srce. Še celo psica Nelly se je vedla nenavadno prikupljivo . . .

27

Mož je dvignil mladiča v naročje in dejal: »Tebi ga hočem prepustiti, Nelly!« Nelly je ljubeznivo povohala mladega volka. Prav gotovo je čutila, da se mora s tem mladičem postopati drugače. Mali junaček je najprej od strahu zatisnil oči. Ker se mu ni nič hudega zgodilo, jih je zopet odprl, da bi se prepričal, če mu res ne preti nevarnost. Dolgo se ni znašel . . .

28

Pod seboj je videl psa, ki ga je opazoval z iskrečimi očmi. Njega se volkec ni bal. Preveč je bil podoben staršem. In človek, ki ga je držal, ga tudi ni vznemirjal. Bal se je le zato, ker ni čutil trdnih tal pod nogami. Šele, ko ga je lovec obzirno položil na roko, se je mladiču olajšalo srce. Iz hvaležnosti se je poskušal skriti staremu Franku za srajco.

Iz sodnih dvoran

Za malomarnost - 1 leto zapora

Z. I., stanujoč v Šenčurju, se je prejšnji teden zagovarjal pred sodiščem v Ljubljani zaradi malomarnega izvrševanja poslov upravnika krajevne gostilne v Komendi.

M. M. in M. N. iz Tržiča sta bili uslužbeni kot poslovodkinji v trgovskem podjetju »Prehrana« v Tržiču, in sicer prva v času od aprila 1952 do marca 1953, druga pa od marca 1953 dalje. Prva je leta 1952 pridržala za sebe 13.179 din, leta 1953 pa je vzela 100 zavitkov saharina v vrednosti 5000 din in 2 kg suhega mesa, od katerega je en kg dala svoji naslednici. Druga poslovodkinja je opravljala službo prav tako nevestno. Kontrola v podjetju je odkrila konec avgusta 1953 102.000 din primanjkljaja. Za vse to sta se obe zagovarjali pred Okrajnim sodiščem v Kranju.

Prva je bila obsojena na 4 mesece zapora, druga pa na 10.500 din denarne kazni.

A. K. ima izven zakona rojeno hčer. Po odločbi sodišča bi moral plačati otrokovi materi 700 din na mesec. Že od maja 1953 dalje pa ni plačeval nobene preživnine in se je tega na vse načine izogibal. Šel je celo tako daleč, da se niti ni hotel redno zaposliti. Zaradi tega se je obdolženi že dvakrat zagovarjal pred sodiščem ter je bil obakrat le pogojno obsojen, ker je obljubil, da bo izpolnjeval svoje dolžnosti. V tretje sodišče njegovim obljubam ni verjelo in ga je ob preklicu prejšnjih dveh pogojnih sodb obsodilo na 10 mesecev zapora.

P. S. iz Mlake je aprila 1954 v bližini Tenetiš našel na cesti vrečo sladkorja, težko 50 kg ter vrečo česna, težko 8 kg. Naložil jih je na voz in skril v gozdu. Obdolženec je videl, da je vse to padlo s tovornega avtomobila, ki je peljal živila v Predvor. Na cesti je bila še ena vreča sladkorja, ker pa je bila raztrgana, jo je pustil ležati na mestu. Kljub temu, da ga je nekdo videl, ko je sladkor odpeljal, je P. S. zatrjeval šoferju, da ni ničesar našel. Izgovarjal se je, da je dobil le vrečko česna. Šele po dolgem iskanju se je šoferju posrečilo, da je našel tudi skriti sladkor. P. S. je za to protipravno dejanje prejel kazen 14 dni zapora.

V času od 26. junija 1953 pa vse do 10. 11. 1953 obtoženi ni vodil materialne kartoteke, dopuščal je, da so dobavitelji blaga obračunavali z zapitkom v gostilni. Uporabljal je tudi predmete in se služil z gostilniškim blagom. Zaradi vseh teh nepravilnosti je nastal primanjkljaj v višini 248.406 din. Samo v živilih, v gostilni so kuhali tudi hrano za abonente, je manjkalo 151.874 din, v pijači pa 24.000 din. Tudi drugače se je v gostilni gospodarilo po domače.

Obtoženi se je izgovarjal, da je bilo dotlej ko je on vodil dnevnik o izdaji materiala, v gostilni vse v redu. Čuti se krivega edino zaradi malomarnega vodenja kartoteke.

Priče in tudi izvedenec pa so povedali, da je bilo poslovanje malomarno z večjimi nepravilnostmi.

Sodišče je spoznalo obtoženega C. F. za krivega in ga obsodilo na eno leto zapora, kjer bo lahko premišljeval o storjenih napakah.

Pretepali so se

V Ljubljani se je te dni pred sodiščem zagovarjal C. F. iz Bohinjske Bistrice, žerjavovodja v Železarni na Jesenicah.

Ko se je neko nedeljo zvečer vračal z izleta s Triglava, se je ustavil tudi v gostilni v Polju pri Bohinju, kjer je tudi malo popil. V gostilni pa je bil ples. Ker se niso mogli sporazumeti, kdo bo plesal z nekim dekletom, so se začeli v gostilni pretepati. Žaljivka je sledila žaljivki in ko je O. J. prisolil obtoženemu C. F. zaušnico, ga je ta iz maščevanja zabodel z lovskim nožem.

Na sodišču se je zagovarjal, da je to storil iz prevelike razburjenosti, ni pa zanikal, da je bil nekoliko vinjen. Hotel je zadostiti svojemu ponosu in se maščevati za žaljivke in prisoljeno zaušnico.

Ker pa naši zakoni ne dovoljujejo posameznim državljanom, da si sami iščejo zadoščenje na tak način, je sodišče C. F. obsodilo na 6 mesecev zapora.

Kaznovana tatvina

Pred senatom Okrožnega sodišča v Ljubljani se je zagovarjal prejšnji teden Ž. A. iz Radovljice, ključavničar v tovarni »Elan« v Begunjah.

Obtožen je bil tatvine elektromotorja v vrednosti 30.000 din, ki ga je pozno zvečer ukradel iz tovarne. Ko so tatvino zapazili, so takoj javili prvi postaji Ljudske milice v Radovljici. Zasledovalci so kmalu ugotovili, da ni kraje zagrešil nihče drugi kot Ž. A., katerega že samo vedenje je bilo precej sumljivo in nenavadno.

Na obravnavi je obtoženec trdil, da niti sam ne ve, kako je mogel tatvino zagrešiti. Tudi priča, elektromonter Š. F. je povedal, da je obtoženi dober delavec in da doslej še ni storil nobenega kaznivega dejanja.

Sodišče pa je Ž. A. kljub temu obsodilo na 6 mesecev zapora predvsem zaradi tega, ker je s krajo elektromotorja, čeprav za kratek čas, motil redno proizvodnjo v tovarni, zaradi česar je nastala tudi gmotna škoda.

Iz Radovljice

Ljubenski lovci, člani Lovske družine Radovljica, so preteklo nedeljo uplenili blizu Praproš dva divja prašiča. Tako so vsaj delno potolažili Praprošane in Peraščane, ki so več ali manj upravičeno razburjajo zaradi škode na njihovih njivah.

Člani te lovske družine pa niso aktivni samo pri lovu na divje svinje. Za nedeljo, 18. t. m. vabijo meščane in okoličane v Fizkulturni dom v Radovljici na poučno lovsko razstavo združeno z bogatim srečolovom in veselico. S to razstavo želijo seznaniti občinstvo z življenjem in delom lovske družine.

Iz Kamnika

Most na Duplici bo v kratkem odprt za promet. Cestni odcep z radomeljske ceste je že gotov, zdaj uravnavajo še cestišče proti domžalski cesti in odcep proti Podgorju.

100 uspehov na 1 oglas v našem tedniku

Radio Ljubljana

Poročila poslušajte ob 5.35, 6., 7., 13., 17., 19. in 22. uri.

V nedeljo 18. julija: 6.30 Pregled tiska. 8.15 Domače pesmi za prijetno nedeljsko jutro. 9.00 Otroška predstava — Venceslav Winkler: Petelinje pero. 12.00 Pogovor s poslušalci, 12.30 Pol ure za našo vas. 13.30 Želeli ste — poslušajte! Po naši lepi deželi — Lojze Krakar: Pozdravljena Bela Krajina. 20.30 Športna poročila.

V ponedeljek 19. julija: 7.00 Pregled tiska. 7.30 Za gospodinje. 8.30 Za pionirje. 12.00 Ljubljanski komorni zbor poje slovenske narodne pesmi v priredbi Emila Adamiča. 12.20 Za naše kmetovalce. 12.30 Opoldanski orkestralni spored. 14.30 Novi filmi. 15.30 Želeli ste — poslušajte! 16.00 Utrinki iz literature — Vlado Habjan: Sonce v srcu. 16.15 Promenadni koncert. 17.10 V plesnem ritmu. 18.00 Nasveti za dom. 22.20 Plesna glasba.

V torek 20. julija: 7.05 Primož Ramovš: Divertimento za godalni orkester. 8.10 Slovenske narodne pesmi. 8.30 Cicibanom — dober dan. 12.00 20 minut z Veselimi godci. 12.20 Za naše kmetovalce. 14.30 Iz znanosti in tehnike. 15.30 Želeli ste — poslušajte! 16.00 Utrinki iz literature — Bogomir Magajna: Marok. 16.15 Promenadni koncert. 18.00 Športni tednik. 18.30 Naši operni solisti pred mikrofonom. 20.00 Glasbeno življenje v Domžalah in okolici. 20.30 Tedenski notranje-politični pregled. 21.00 »Nocoj gremo v napad« (večer partizanske lirike). 22.20 Plesna glasba.

V sredo 21. julija: 7.00 Pregled tiska. 7.30 Za gospodinje. 8.30 Za pionirje. 12.00 Slovenske narodne pesmi pojo mladinski zbori. 12.20 Za naše kmetovalce. 14.30 Turistična oddaja. 15.30 Želeli ste — poslušajte! 17.10 Pisan spored partizanskih, narodnih in množičnih pesmi izvajajo solisti, zbori in godba na pihala. 18.00 Zadnja priprava v Beli krajini (reportaža). 18.10 Bela krajina pozdravlja ... 18.50 okno v svet. 20.00 Zbori pojo.

V četrtek 22. julija: 6.00 Pozdrav Dnevu vstaje. 6.05 Borbene in partizanske pesmi. 8.00 Lepo je dihati svobodni zrak ... (beseda slovenskih pisateljev). 8.20 Partizanske in delovne pesmi in koračnice. 9.00 Prenos slavnostnega zasedanja skupščine ob 10-letnici prvega zasedanja SNOS in zborovanja ob Dnevu vstaje iz Črnomlja. 13.15 Želeli ste — poslušajte! 15.15 S hrastniško godbo v partizane ... 16.00 Govori Radio Osvobodilna fronta. 18.00 Po stopinjah očetov, reportaža. 18.30 Pionirski zbori pojo partizanske in delovne pesmi. 20.00 Partizanski skladatelji se spominjajo. 21.00 Koncert jugoslovanskih opernih pevcev.

V petek 23. julija: 7.00 Pregled tiska. 8.10 Domači napevi. 8.30 Cicibanom — dober dan. 12.00 Slovenske narodne pesmi. 12.30 Opoldanski koncert. 14.30 Nekaj za lovce. 15.30 Želeli ste — poslušajte! 16.00 Utrinki iz literature — Mark Twain: Novinarstvo na jugu. 16.15 Promenadni koncert. 18.00 Iz bojev naših narodov. 18.50 Družinski pogovori. 20.00 Pesmi iz Beneške Slovenije poje Ljubljanski oktet. 20.50 Večerni operni koncert.

V soboto 24. julija: 8.30 Za pionirje. 12.00 Slovenske narodne pesmi izvaja Vaški kvintet, pojeta Rezika Koritnik in Sonja Hočevar. 12.20 Za naše kmetovalce. 15.30 Želeli ste — poslušajte! 16.00 Utrinki iz literature — Alphonse Daudet: Lek prečastitega očeta Levičnika. 16.15 Promenadni koncert. 18.00 Okno v svet. 20. 30 Pisan sobotni večer.

Popravek

V 25. številki »Glasu Gorenjske« je bil objavljen članek z naslovom »V Selcih se še niso sporazumeli.« Nekdo, ki je hotel oblatiti predsednika Planinskega društva v Selcih, se je poslužil lažnega imena J. Šolar. Izjave o tovarišu Šmidu so neresnične in žaljive. Tudi vest o nesporazumljenju ni točna, saj je bila zadeva ob izidu časopisa že urejena.

Uredništvo.

Kino sporedi

Kino »Storžič«, Kranj: do 18. angl. film »Uličnikot«. Matineja ob 10. uri jug. film: Nogometna tekma Anglija—Jugoslavija«. Predstave dnevno ob 16., 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje.

Letni kino »Partizan«: 16. in 17. francoski film »Fanfan la Tulipe«. Predstave dnevno ob 20.30 uri.

Kino »Svoboda«, Stražišče: 17. in 18. julija francoski film »Fanfan la Tulipe«. Predstave so v soboto ob 19. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri.

Kino »Krvavec«, Cerklje: 17. in 18. julija amer. barvani film »Amerikanec v Parizu«. Predstave ob sobotah ob 20.30 uri, ob nedeljah ob 17. in 20. uri.

Kino »Radio», Jesenice: 19. do 21. julija amer. barvni kavbojski film »Obzorje na zahodu«. 2. do 24. julija mehiški film »Zapor za žene«. Predstave vsak dan ob 18. in 20. uri v nedeljo ob 16., 18., in 20. uri. Vsako nedeljo dpoldne je matineja ob 10. uri, cena za odrasle 20 din, za otroke 10 din.

Kino »Plavž«, Jesenice: 19. do 21. julija amer. barvni film» Rdeči gusar«. 22. do 24. julija amer. film »Žig preteklosti«. Predstave v torek, sredo in petek ob 20. uri, v soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20 uri. Vsako nedeljo dopoldne matineja ob 10. uri. Cena za odrasle 20 din, za otroke 10 din.

Gibanje prebivalstva

NA JESENICAH

Rojenih je bilo od 5. do 12. julija 18. otrok.

Poročili so se: Milorad Stanišič, praktikant in Antonija Svetina, trg. pomočnica.

Umrli so: Angela Šivic, roj. 14. 5. 1893, umrla 5. julija na Jesenicah, Ilirska 11, gospodinja; Marija Erjavec, roj. 31. 5. 1893, umrla 6. julija na Hrušici, gospodinja; Tinca Fajfar, roj. 5. 2. 1954, umrla 6. julija na Jesenicah, otrok; Janez Tarman, roj. 27. 12. 1876, umrl 6. julija na Jesenicah, upokojenec; Anton Jalen, roj. 5. 12. 1881, umrl 5. julija na Jesenicah, mizar; Branko Kostadinovič, roj. 2. 5. 1954, umrl 8. julija na Jesenicah, otrok; Ana Marinček, roj. 4. 7. 1877, umrla 10. julija na Jesenicah, upokojenka; Martin Tavčar, roj. 8. 9. 1880, umrl 11 julija na Jesenicah, upokojenec.

V KRANJU

Poročili so se: Marjan Zadnik, drž. usl. in Ivanka Rotar, drž. uslužbenka; Franc Jerman, krojač in Vida Golmajer, nameščenka.

Umrli so: Katarina Pogačnik, roj. 16. 11. 1901 Zg. Dobrava, Radovljica, umrla dne 8. julija v Stražišču št. 313.

V KAMNIKU

Poročili so se: Vincenc Resnik, kmet in tov. delavka Danijela Muhič; Peter Dobovšek, kmet. delavec in Julijana Gregorš, kmet. delavka; Peter Prešern, mizar. pomočnik in Marija Erdani, kmet. delavka; Vid Cvirn, strojni delavec in Jožefa Tomažič, nameščenka; Janez Šunkar, tov. delavec in Marija Bizjak, tov. delavka; Slavko Smešnjavec, gradb. delavec in Antonija Suštar, kmet. delavka.

Rojstva: Dečka so rodile: Katarina Zupan v Kamniku, Martina Hočevar v Mekinjah in Ivana Podbevšek v Palovičah.

Deklico so rodile: Helena Štefula, Ana Cerjan, Marija Podbrežnik in Ana Močnik iz Kamnika, Danijela Novak, Katarina Turk in Leopolda Plahutnik iz Mekinj, Frančiška Svetic iz Vrhpolja in Ivana Rems iz Palovič.

Umrli so: Stanislav Grkman, star 45 let iz Tunjic, Franc Uršič, 23 let iz Tunjic, Florijan Erjavšek, star 53 let iz Stranj in Marija Vavpetič, 1 mesec iz Podgorja.

Sprejmemo dva delavca močna in zdrava, po možnosti ne čez 35 let stara in iz okolice Kranja

„MERKUR“
VELEŽELEZNINA KRANJ

objave · oglasi

MALI OGLASI

Podpisani Janez Jerman, Primskovo, **preklicujem** vse klevete o Valentinu Hočevarju iz Huj.

Prodam krojaški šivalni stroj »Singer«. Uranič, Šmartno 4 — Cerklje pri Kranju.

Nagrado dam tistemu, ki mi poišče dvosobno stanovanje v Orehku ali na Laborah pri Kranju. Naslov v upravi lista.

Kovaškega vajenca sprejmem s potrebno šolsko izobrazbo. — Porenta Ciril, Mengeš 104.

Stanovanje na Jesenicah **zamenjam** za enako v Kranju. — Naslov v upravi.

Kamnoseštvo Kranj. Iščemo vajenca, zglasiti se Kranj, Tavčarjeva 1 ali Koroška 39.

Dvonadstropno trgovsko in stanovanjsko hišo s trg. lokali v Kranju, Prešernova ul. št. 10 **proda** Posredovalna pisarna v Ljubljani, Tavčarjeva ul. št. 6 za ceno 6,000.00 din. Prednost nakupa imajo državna gospodarska podjetja.

Takoj sprejmemo krepkega vajenca za ključavničarski oddelek. Pogoj ze sprejem so dovršeni 4 razredi gimnazije ali najmanj 2 razreda. Javite se pri »Elan«, Begunje pri Lescah.

Prodam moško kolo znamke »Štirje«. — Informacije Andrej Potočnik Valburga, Smlednik.

Prodam stojalo za šivalni stroj in parcelo 1500 m² pod Šmarjetno goro, južna stran, pripravna za zidavo hiše in ureditev vrta, voda poleg, cesta do parcele. — Omejc Ivan Zgornje Bithje 108, p. Žabnica.

Prodam ročni vozliček. Prevodnik, kovač, Sp. Bistrica p. Duplje.

Enosobno stanovanje v Ljubljani zamenjam za slično ali večje v Kranju. Vprašati v poslovalnici »Gorenjska oblačilnica« Kranj.

OBJAVI

Planinsko društvo v Kranju priredi izlet na Krn—Trenta—Vršič. Odhod z vlakom 21. julija ob 12.05 do Boh. Bistrice, od tod do Slapa Savice z avtobusom in dalje peš preko koče na Kraju (prenočitev) na Krn, Krnskega jezera in Lepenje (prenočitev) do Soče. Od tu dalje z avtobusom do Loga v Trenti in peš na Vršič in Kranjsko goro. Povratek z vlakom 23. julija zvečer. 50% popust na železnici. Celotni stroški minimalni. Prijave sprejema društvo od 19. t. m. v pisarni.

Trgovsko podjetje Predoslje razpisuje mesto samostojnega knjigovodje. Pogoji: končana ekonomsko srednja šola s prakso. Plača po tarifnem pravilniku, nastop službe 15. avgusta 1954. Ponudbe poslati na upravo Trgovskega podjetja Predoslje.

Kepic Ivan - gostilna
DVORJE 57
čestita cenj. gostom k Dnevu vstaje

XI. MARIBORSKI TEDEN
od 7. do 15. avgusta 1954
VELIKA GOSPODARSKA RAZSTAVA
KULTURNA IN ŠPORTNA REVIJA
25% POPUSTA NA ŽELEZNICI!

KOVINSKO PODJETJE
UNITAS
Ljubljana, Celovška 244
(Dravlje)

obvešča vse interesente, da ponovno sprejema predmete v galvaniziranje (niklanje, kromanje, kadmiranje, bakrenje) in naročila v kratkem roku kvalitetno opravi.

Sprejem od 10. do 14. ure v obratu.

Ob DNEVU VSTAJE slovenskega ljudstva in ob OBČINSKEMU PRAZNIKU LOMO Radovljica čestita
delovni kolektiv trgovskega podjetja
„ŽELEZNINA“ iz Radovljice
vsem občanom in vsemu slovenskemu delovnemu ljudstvu.

Ob DNEVU VSTAJE čestita vsem odjemalcem in vsem delovnim ljudem Slovenije
DELOVNI KOLEKTIV
„KAMNOSEŠTVA“ KRANJ
Obnavljamo nagrobne spomenike in napise, sprejemamo vsa stavbna naročila: portale, stopnišča, tlakovanje z marmornatimi ploščami ter notranje in zunanje oblaganje sten. Izdelujemo tudi cementne izdelke — se priporočamo!

DELOVNI KOLEKTIV
tovarne vijakov in žebljev

PLAMEN

V KROPI

čestita k DNEVU VSTAJE
vsem
delovnim ljudem v Sloveniji

Proizvajamo vijake, žeblje, zakovice, smuško okovje, ure in izdelke umetnega kovaštva

---

Ljudski odbor mestne občine
Mestni občinski odbor SZDL
Mestni občinski komite ZKS
Mestni občinski odbor ZB NOV
v Radovljici

žele ob **Dnevu vstaje**
slovenskega naroda delovnemu ljudstvu naše domovine še mnogo uspehov pri naporih za uresničenje naših skupnih uspehov

---

OB 22. JULIJU

borbenem prazniku
našega ljudstva,
pošilja
delovni kolektiv

ČEVLJARSKO PODJETJE
Alka
DUPLJE

delovnim ljudem
plamteče pozdrave

Vsem delovnim kolektivom v naši republiki pošiljamo borbene čestitke k 22. juliju ter jim želimo, da dosežejo še mnogo delovnih zmag pri graditvi naše socialistične domovine

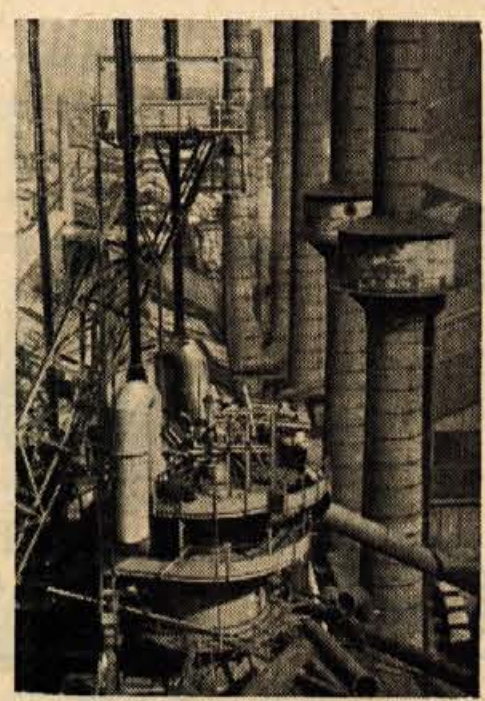

DELOVNI KOLEKTIV

ŽELEZARNE JESENICE

Ljudski odbor mestne občine • Mestni občinski komite ZKS • Mestni občinski odbor SZDL • Mestni občinski odbor ZB NOV

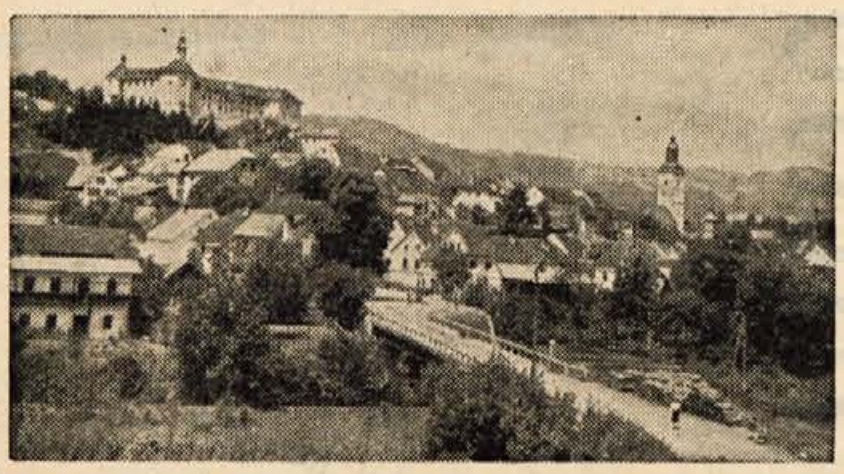

Skofja Loka

čestitajo vsemu delovnemu ljudstvu Slovenije k Dnevu vstaje Ob tej priliki bomo ponovno manifestirali našo enotnost v borbi za socializem in osvetlili zgodovinsko obdobje narodno-osvobodilnega boja v Sloveniji, osvetlili bomo lik padlih borcev za svobodo iz naše ožje domovine

Ob DNEVU VSTAJE želi

Občinski ljudski odbor Šenčur

svojim občanom
še veliko uspehov pri delu za procvit
in napredek njihove občine

Okrajni sindikalni svet Kranj

čestita
k prazniku upora vsem delovnim ljudem
Slovenije

KNJIGARNA

SIMON JENKO KRANJ

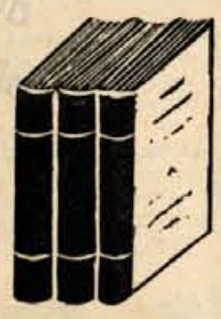

se pridružuje čestitkam
k DNEVU VSTAJE in se priporoča
svojim odjemalcem

Ob 22. JULIJU pošilja

Občinski ljudski odbor Cerklje

iskrene čestitke svojim občanom z željo,
da bi čim uspešneje izpolnjevali naloge
pri graditvi socializma

★

Okrajni ljudski odbor
Okrajni odbor Zveze komunistov
Okrajni odbor Socialistične zveze

Radovljica

čestitajo k prazniku vstaje vsem delovnim ljudem

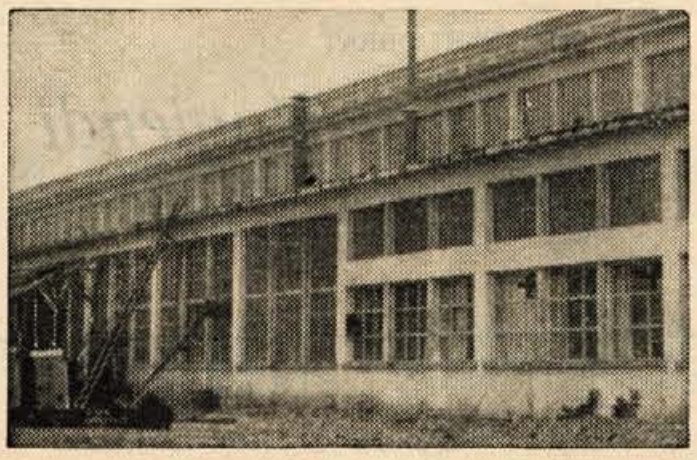

Delovni kolektiv
tovarne
kovinskih izdelkov
in livarne

„Titan“

KAMNIK

se pridružuje čestitkam delovnih kolektivov k PRAZNIKU UPORA in obljublja, da bo še vnaprej uspešno izpolnjeval svoje naloge do skupnosti

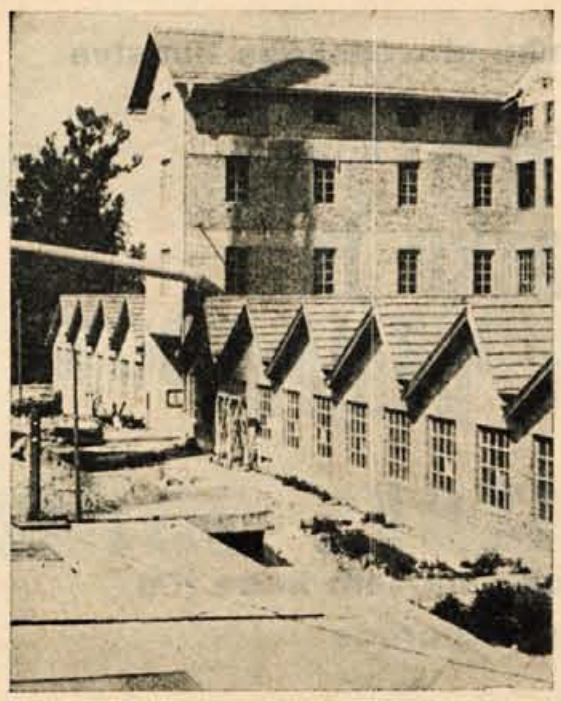

Vsem naprednim ljudem
in delovnim kolektivom
širom po naši domovini
pošilja delovni kolektiv
tovarne upognjenega pohištva

STOL
KAMNIK

OB DNEVU VSTAJE
borbene pozdrave
in jim želi pri graditvi
socializma še veliko
delovnih zmag

Ob 22. juliju - prazniku vstaje slovenskega naroda

čestita delovni kolektiv

Keramično-kemične industrije Kamnik

delovnim ljudem
naše domovine k doseženim
uspehom pri ustvarjanju
lepše bodočnosti

Podjetja, mizarji in gospodinjstva!

Novo ustanovljeno obrtno podjetje

PLESKARSTVO KRANJ

s sedežem v Kranju, Tavčarjeva 1 in Koroška cesta 11

vam kvalitetno, hitro in po zmernih cenah pleska
in imitira pohištvo vseh vrst.
Opravljamo tudi vsa ostala soboslikarska,
pleskarska in črkoslikarska dela (izdelovanje reklam).
Za cenjena naročila se vljudno priporoča
delovni kolektiv

PLESKARSTVO KRANJ

Ob Dnevu vstaje slovenskega naroda
čestitamo vsem delovnim kolektivom in posameznikom

Kolektiv „PLESKARSTVO“ KRANJ

Občinski ljudski odbor Šenčur

z občinskimi gostinskimi podjetji:

Gostilna „Jama“
Šenčur

Gostilna „Gašperlin“
Šenčur

Gostilna „Pri Jurčku“
Hotemože

Gostilna „Pri Slavcu“
Voglje

Gostilna „Pri Kovaču“
Visoko

pošilja prebivalcem k občinskem prazniku v Šenčurju in k **22. juliju — Dnevu vstaje** borbene pozdrave. Priporočamo se za obisk. Cenjeni gostje bodo tudi vnaprej deležni hitre in solidne postrežbe!

TESARSKO PODJETJE

OZZ Ljubljana-okolica Moste pri Komendi

želi ob DNEVU VSTAJE
delovnim ljudem Slovenije
še veliko novih zmag
pri naporih za izgradnjo
naše socialistične domovine

DELOVNI KOLEKTIV

TOVARNE KLOBUKOV
„ŠEŠIR“ - Škofja Loka

OB PRAZNIKU UPORA

navdušeno pozdravlja vse borce za socializem,
ki na svetlih tradicijah
ljudske revolucije gradijo lepšo bodočnost

Ob borbenem prazniku slovenskega ljudstva

čestita

Krojaško in šiviljsko podjetje

Kranj

vsem cenjenim odjemalcem in se jim vnaprej priporoča

GOSTINSKI OBRAT

„VINO“ v Komendi

čestita prebivalcem k DNEVU VSTAJE
in se vljudno priporoča za obisk

Vsem delovnim ljudem mesta Kranja pošilja iskrene čestitke
k Dnevu vstaje

Franc Markič - kleparstvo Kranj

Cenjenim odjemalcem se vljudno priporoča

Svojim odjemalcem čestita
k 22. JULIJU

IVAN UDIR

izdelovalec
stavbno-pohištvenega okovja

Goriče

Zajamčena kakovost!

Sitarska in žimarska zadruga Stražišče

pri KRANJU
pošilja delovnemu ljudstvu
ob DNEVU VSTAJE
borbene pozdrave

Delovni kolektiv

Žimopreje v Stražišču

želi ob 22. JULIJU

mnogo delovnih uspehov
vsem graditeljem socializma

OB DNEVU VSTAJE
navdušeno pozdravljamo
vse delovne kolektive
in jim želimo v prihodnosti
še veliko uspehov

Delovni kolektiv

Opekarne Stražišče

K PRAZNIKU VSTAJE

čestita delovni kolektiv čevljarne

„Storžič“ - Visoko

svojim odjemalcem in delovnim ljudem
širom po naši domovini

Delovni kolektiv tovarne obutve

Triglav

TRŽIČ

pošilja vsem
delovnim kolektivom,
svojim odjemalcem
in dobaviteljem
borbene čestitke
k PRAZNIKU VSTAJE
z željo da čim lepše
proslave spomin
na dneve upora.

Našim potrošnikom
nudimo vedno
le kvalitetno obutev
po nizkih cenah.

KRANJ
TISKANINA

OB DNEVU VSTAJE

se spominjamo prvih borcev za svobodo
in pozdravljamo
delovno ljudstvo Slovenije,
ki mu želimo
tudi v bodoče mnogo uspehov
pri naporih za ostvaritev socializma

Delovni kolektiv tovarne

TISKANINA

KRANJ

Ljudski odbor mestne občine Kranj
Mestni komite Zveze komunistov Kranj
Mestni odbor Socialistične zveze Kranj

čestitajo prebivalcem mesta Kranja

in vsemu delovnemu ljudstvu

ob Dnevu vstaje

slovenskega ljudstva

Sava

tovarna gumijevih izdelkov

KRANJ

POŠTNI PREDAL 56
BRZOJAVI: GUMA KRANJ
TELEFON 274 IN 275

proizvaja
gumeno tehnično robo - gumene cevi z in brez vložkov - visokotlačne armirane zavorne cevi - klinaste jermene - transportne trakove - pnevmatiko za kolesa in avtomobile - reparaturni material - gumirano blago za dežne plašče - zaščitne obleke iz gumiranih tkanin in zaščitne predmete za industrijo - potapljaške obleke - gumeno galanterijsko in sanitarno robo - gumene plošče za pod - gumene podplate in podpetnike ter plošče za podplate - gumena lepila - gumene športne artikle - gobasto gumo - gumene prevleke valjev in koles.

Obiščite našo izložbo na Gorenjskem sejmu od 30. julija do 9. avgusta 1954 in našo prodajalno na Koroški cesti 11.

Ob Dneva vstaje — 22. juliju
čestitamo vsem delovnim ljudem in delovnim kolektivom v naši republiki!

Bombažna predilnica in tkalnica v Tržiču

pošilja ob

Dnevu vstaje

vsem delovnim kolektivom Slovenije

borbene in plamteče pozdrave!

Ob Dnevu vstaje
čestita vsem delovnim ljudem širom po naši domovini

Delovni kolektiv

Gorenjske tiskarne

KRANJ

DELOVNI KOLEKTIV

TOVARNE VERIG

LESCE PRI BLEDU

čestita ob Dnevu vstaje slovenskega ljudstva
vsem delovnim ljudem z željo,
da z istim elanom kot doslej pomagajo
pri graditvi
naše socialistične domovine

Ob 22. juliju - Dnevu vstaje

slovenskega ljudstva čestitamo našim poslovnim prijateljem in vsem ostalim delovnim ljudem širom po Sloveniji.

Naš delovni kolektiv se bo tudi v bodoče trudil, da zadovolji naše cenjene odjemalce s priznanimi kvalitetnimi izdelki, ker hočemo služiti ljudstvu.

Delovni kolektiv

„INDUPLATI"

Jarše p. Domžale

Ob Dnevu vstaje slovensko ljudstvo lahko s ponosom ugotovi, da žrtve NOV, ki se jih ta dan spominjamo, niso bile zaman.

Naš delovni kolektiv pošilja ob tem prazniku borbene pozdrave vsem delovnim ljudem po Sloveniji

Delovni kolektiv

ODEJE

ŠKOFJA LOKA

Vsem poslovnim prijateljem
in vsemu
delovnemu ljudstvu
Slovenije
pošiljamo ob Dnevu vstaje -

22. juliju

borbene - delavske pozdrave

Ob tem prazniku
obljublja
naš delovni kolektiv,
da bo še naprej
delal z vsemi silami
za dvig
blaginje delovnih ljudi -
za izgradnjo
naše socialistične domovine

DELOVNI KOLEKTIV

Gorenjske predilnice

V ŠKOFJI LOKI